Пролетарыі ўсіх краін, злучайцеся!

Комуністычная партыя (бальшэвікоў) Беларусі

ЗВЯЗДА

№ 3 (5129) СТУДЗЕНЬ 3 ЧАЦВЕР 1935 г. ГОД ВЫДАННЯ XVIII

Орган ЦК і МК КП(б)Б, ЦВК і СНК БССР

ПАСТАНОВА СОВЕТА НАРОДНЫХ КАМІСАРАЎ САЮЗА ССР І ЦЭНТРАЛЬНАГА КАМІТЭТА ВКП(б)

У сувязі з тым, што **Паўночна-Каўказскі** край, **Азова-Чорнаморскі** край, **Сярэдне-Волжскі** край, **Кіраўскі** край, **Туркменская ССР, Грузінская** ССР, **Азербайджанская ССР, Кіргізская** АССР, **Ленінградская** вобласць, **Орэнбургская** вобласць і вобласці **Украінскай ССР: Харкаўская, Вінніцкая, Данецкая, Днепрапетроўская** і **Одэская** выканалі ўстаноўлены для іх СНК ССР і ЦК ВКП(б) гадавы план хлебаздачы і поўнасцю забяспечылі сябе насеннем для яравой сяўбы, Совет Народных Камісараў Саюза ССР і Цэнтральны Камітэт ВКП(б) **пастанаўляюць:**

Дазволіць калгасам, калгаснікам і працоўным аднаасобнікам пайменаваных рэспублік, краёў і абласцей рабіць беспераашкодны продаж свайго хлеба (мукой, зярном, печаным хлебам) як дзяржаўным і кааператыўным арганізацыям, так і на гарадскіх і сельскіх рынках і на станцыях чыгунак.

Старшыня Совета Народных Камісараў Саюза ССР
В. МОЛАТАЎ.

Сакратар Цэнтральнага Камітэта ВКП(б)
І. СТАЛІН.

31 снежня 1934 г.

АБ ХОДЗЕ РАМОНТУ ТРАКТАРОЎ ПА СОЎГАСАХ СІСТЭМЫ ЎПАЎНАРКОМСОЎГАСАЎ

Пастанова Бюро ЦК КП(б)Б

ЦК лічыць зусім недапушчальным ход рамонту трактароў соўгасамі Наркомсоўгасаў. Тое, што на 10-XII усімі соўгасамі выканана толькі 27,2 проц. квартальнага плана, прычым паасобныя трэсты, як Магілеўскі свінагадоўчы, выканалі ўсяго 17,1 проц., Аршанскі—20 проц., а Віцебскі не прыступаў зусім да рамонту — ЦК расцэньвае, як простае няўменне з боку дырэктароў трэстаў арганізаваць справу рамонту, забяспечыўшы гэта неабходнымі грашовымі сродкамі, аперацыйна кіраваць рамонтам, устанавіўшы сур'ёзную адказнасць дырэктароў соўгасаў за зрыў заданняў партыі і ўрада па рамонту трактароў. Толькі гэтым можна тлумачыць, што дырэктары паасобных соўгасаў, як Лагаза, Вішнёўка Менскага трэста, або соўгаса «Чырвоны маяк», Жалезнякі Магілеўскага трэста і інш. не нясуць ніякай адказнасці за поўны зрыў рамонту трактароў у IV квартале.

ЦК КП(б)Б **пастанаўляе:**

1. За зрыў рамонту трактароў у IV квартале па соўгасах Віцебскага малпромтрэста т. **Юдзіну** абвясціць вымову і папярэдзіць т. Юдзіна, а таксама Спрыго, Вілейкіна і Сцепанава ў тым, што калі яны не забяспечаць у студзені месяцы выканання плана рамонту трактароў з пакрыццём прарыву IV квартала, яны будуць прыцягнуты да суровай партыйнай адказнасці.

2. За сабатаванне рашэння Бюро ЦК аб рамонце трактароў дырэктара соўгаса «Лагаза» Ярмаловіча з работы зняць і прасіць партколегію КПК па БССР разгледзець справу аб яго партыйнасці.

3. Прапанаваць Упоўнаркомсоўгасаў—т. **Жолудаву** высветліць прычыны зрыву рамонту трактароў у соўгасах: «Вішнёўка»—дырэктар т. Аўчыннікаў, «Рагінь»—дырэктар т. Папоўскі, «Палелюм»—дырэктар т. Селіванаў, «Негарэлае»—дырэктар т. Лук'янчык, «Лемніца» — дырэктар т. Анціпенка, «Крывое»—дырэктар т. Спаткай, «Чырвоны маяк»—дырэктар т. Казак, «Жалезнякі» — дырэктар т. Сарока і соўгас «Чырвоны бераг» — дырэктар т. Мажэйка і далажыць бюро на прадмет прыцягнення іх да адказнасці.

4. Абавязаць Упоўнаркомсоўгасаў т. Жолудава неадкладна дабіцца перад НКсоўгасаў водпуску неабходнай колькасці бабіту і волава для планавага рамонту трактароў.

5. У сувязі з тым, што Аршанская МТМ не выконвае дагавароў з соўгасамі па праверцы і абточцы каленчатых валаў, а Гарадоцкая, Віцебская і Лепельская МТМ не прыступаюць да рамонту трактароў часткі соўгасаў Віцебскага молпромтрэста — абавязаць т. Бенека ў двухдзенны тэрмін высветліць сапраўднае становішча з рамонтам і даць указанні, забяспечваючыя своечасовую праверку і абточку каленчатых валаў на Аршанскай МТМ і рамонт трактароў соўгасаў на астатніх МТМ побач з некаторымі МТС ва ўстаноўлены тэрмін.

6. ЦК звяртае ўвагу начальнікаў палітаддзелаў і партарганізацый соўгасаў, што іх прамым абавязкам з'яўляецца ўсямернае ўзмацненне арганізацыйна - партыйнай работы па забеспячэнню неадкладнага разгортвання рамонту трактароў і знішчэнне ўсіх прычын затрымкі з боку дырэкцыі соўгасаў пастаноўкі іх трактароў у рамонт і арганізацыі хуткага і якаснага добрага рамонту.

ЗАБЯСПЕЧЫЦЬ ВЫКАНАННЕ ПЛАНА 1935 ГОДА

Мы ўступілі ў 1935 год. Ззаду астаўся пройдзены з гонарам 1934 год, год буйнейшага ўздыму ўсёй народнай гаспадаркі Совецкага Саюза і яе неадлучнай састаўной часткі — Совецкай Беларусі.

1934 год даў Совецкаму Саюзу **10 млн. тон чыгуну,** выкананне **19-мільённай праграмы здабычы Азербайджанскай нафты,** выкананне праграмы **пракату ў 7 млн. тон** прадукцыі; буйнейшыя перамогі на ўсіх участках соцыя...

...чале прадпрыемстваў былі пастаўлены людзі, сапраўды ўладаўшыя тэхнікай, бальшэвіцкія гаспадарнікі, а не балбатуны, прадпрыемствы сталі непазнавальнымі.

Майскі пленум ЦК КП(б)Б занёс у спіс адстаючых 37 прадпрыемстваў завод **«Комунар»** (зараз **імя Кірава**) і фабрыку **імя Кагановіча.** Гэтыя прадпрыемствы працавалі першыя чатыры месяцы выключна дрэнна. Але варта было толькі перабудаваць сістэму...

Урокі 1934 года вучаць нас і таму, што неабходна рашуча пакончыць з **раўненнем на сярэднія лічбы ў выкананні плана.**

Усе сілы павінны быць накіраваны на **падцягванне адстаючых** участкаў. Неабходна ў бліжэйшыя дні дабіцца пералому ў рабоце **дрэваапрацоўчай** і **плодавіннай прамысловасці.** Гэтыя дзве галіны прамысловасці яшчэ недапушчальна адстаюць.

Мы не можам далей цярпець...

З А Р У Б Я Ж О М

СУПРОЦЬ КРЫВАВАГА РАЗГУЛУ ФАШЫСЦКАГА ТЭРОРА

Пратэст вучоных і пісьменнікаў Францыі

ПАРЫЖ, 1 студзеня. (БЕЛТА). **Рамэн Ралан** і **Андрэ Мальро** апублікавалі адозву з пратэстам супроць масавых пакаранняў смерцю ў Германіі, масавых арыштаў (**сто тысяч** антыфашыстаў прадаўжаюць пакутваць у германскіх турмах), і супроць крывавага разгулу фашысцкага тэрора. Адозва заклікае рабочых і інтэлігентаў узмацніць антыфашысцкія дэманстрацыі, якія ўжо выратавалі **Дзімітрава** і захавалі жыццё **Тэльману.**

Да адозвы далучыўся нобелеўскі лаўрэат прафесар **Перэн,** прафесар **Рышэ** і рад іншых буйнейшых вучоных і пісьменнікаў.

НАЦЫЯНАЛ-СОЦЫЯЛІСТЫ ТЭРАРЫЗУЮЦЬ НАСЕЛЬНІЦТВА СААРА

ЛОНДАН, 1 студзеня. (БЕЛТА). Паводле слоў саарбрюкенскага карэспандэнта **«Дейлі тэлеграф»,** у апошнія дні па вечарах на вуліцах з'яўляюцца патрулі адзетыя ў форму нацыянал-соцыялісцкіх штурмавікоў і членаў ахоўных атрадаў, якія прабуюць тэрарызаваць насельніцтва. Як указвае карэспандэнт, іх дзеяннямі непасрэдна кіруюць з Германіі, і саарская паліцыя, большасць якой складаюць быўшыя германскія салдаты, не хоча ўмешвацца.

Карэспандэнт указвае, што к старшыні ўрадавай камісіі Ноксу наступіла просьба распараджэцца...

ФРАНКА-ІТАЛЬЯНСКІЯ ПЕРАГАВОРЫ

ПАРЫЖ, 1 студзеня. (**Інфармацыя «Правды»**). «Франка-італьянскія перагаворы прадаўжаюць аставацца на пункце замярзання» — піша **Эвр».** У такім-жа духу выказваюцца, за нямногімі выключэннямі, усе газеты.

Не гледзячы на дыпламатычную актыўнасць, панаваўшую ўчора ў Парыжы і Рыме, перагаворы не толькі не пасунуліся наперад, а наадварот, натыкнуліся на новыя труднасці. З паінфармаваных крыніц паведамляюць, што перагаворы пацярпелі ад умяшання Аўстрыі і Германіі.

Згодна лонданскага паведамлення, германскі пасол у Рыме заявіў учора Мусаліні, што Германія ніколі не падпіша пакта, які гарантуе незалежнасць Аўстрыі. Калі Італія падпіша такі пакт, то Германія будзе лічыць, што Рым вядзе антыгерманскую палітыку.

Учарашняя нарада Лаваля з італьянскім паслом пацвердзіла наяўнасць буйных разыходжанняў паміж урадамі Францыі і Італіі. Згодна паведамлення «Фігаро», італьянскі пасол даў зразумець, што Італія не можа змяніць сваю палітыку ў паўднёва-заходняй Еўропе».

— «Тым часам — як піша **«Жур»** — **або Італія павінна адмовіцца ад сваёй палітыкі перагляду дагавароў у прыдунайскім басейне, або Францыя павінна адмовіцца ад сваёй сувязі з Малой Антантай.** Кампраміс немагчымы, і трэба, каб адзін з бакоў уступіў».

Пертынакс выказвае тую-ж думку: «ігра, якая адбываецца зараз паміж Парыжам і Рымам, хвалюе ўсю Еўропу. Усе добра сабе ўяўляюць тое, што яе рэзультат акажа агромны ўплыў на развіццё падзей. Франка-італьянскае пагадненне, не абумоўленае адмаўленнем Францыі ад супрацоўніцтва з краінамі, якія клапоцяцца разам з Парыжам аб безапаснасці, дапамагло-б умацаванню міру. Але калі-б Францыя заключыла пагадненне з Італіяй, адмовіўшыся ад Малой Антанты і адкінуўшы СССР і Турцыю ў лагер Германіі, то гэта прывяло-б да самых згубных вынікаў: Францыя аказалася-б ізаляванай у грозным абкружэнні. Лепш стварыць саюз пацыфіцтвуючых краін, для чаго мы маем магчымасці, чым ісці на авантуры».

Газеты паведамляюць, што **Лаваль** прыняў учора паўпрэда СССР тав. **Пацёмкіна.**

***

ПАРЫЖ, 2 студзеня. (БЕЛТА). Як паведамляе агенцтва Гавас П'ер **Лаваль** (міністр замежных спраў Францыі) выязджае заўтра ў Рым. На адбыўшымся пасяджэнні совета міністраў Лаваль зрабіў даклад аб ходзе франка-італьянскіх перагавораў. Як паведамляе **«Эвр»** Фландэн, як відаць, схіляецца к таму, што пры дасягнутым узроўні франка-італьянскіх перагавораў Лавалю трэба паехаць у Рым, прабуючы нявырашаныя яшчэ пытанні вырашыць у непасрэдных перагаворах з Мусаліні.

Учарашні дзень франка-італьянскіх перагавораў прынёс, наколькі можна меркаваць па маючыхся вестках, некаторыя змяненні, хоць і далёка не задавальняючыя поўнасцю Лаваля. З італьянскага боку нібыта заявілі аб магчымасці...

Наведаўшы ўчора Лаваля, аўстрыйскі пасланнік зноў пярэчыў супроць удзелу ў гарантыях малых дзяржаў, якія не з'яўляюцца суседзямі Аўстрыі, што накіравана, зразумела супроць Румыніі і супроць удзелу ў гарантыях Малой Антанты, як палітычнага аб'яднання.

Згодна вестак **«Пці парыз'ен»,** Італія ў процівагу мяркуемаму ўдзелу Малой Антанты ў сістэме гарантый незалежнасці Аўстрыі прапанавала прыцягнуць да ўдзелу ў гэтых гарантыях таксама Польшчу. Заяўляючы, што само па сабе няма чаго пярэчыць супроць удзелу Польшчы, газета аднак указвае, што незразумела, якім чынам Польшча зможа ўзгадніць гэтыя гарантыі са сваімі абавязацельствамі ў адносінах Германіі, якая робіць усё магчымае...

ЗАКРЫЦЦЁ МІЖНАРОДНАГА АНТЫФАШЫСЦКАГА СТУДЭНЦКАГА КАНГРЭСА

ПАРЫЖ, 1 студзеня. (БЕЛТА). Учора ў Брусэлі закрыўся міжнародны антыфашысцкі студэнцкі кангрэс.

У заключным пасяджэнні спатканы авацыямі прадстаўнік рабочай моладзі Парыжа заклікаў студэнтаў далучыцца да яе барацьбы, бо для вучнёўскай моладзі няма іншага выхаду з цяперашняга тупіку, акрамя **рэволюцыі.** Ён прывёў у прыклад **небывалы росквіт навукі і культуры ў Совецкім Саюзе,** які адкрыў дзверы вышэйшай школы для народных мас і ператварыў навуку з прывілеі вышэйшых класаў у неадемнае права ўсіх працоўных.

Прадстаўнік комуністычнага студэнцтва асабліва спыніўся на адзінстве дзеянняў паміж студэнтамі розных палітычных напрамкаў у іх сумеснай барацьбе з фашызмам.

Кангрэс прыняў аднагалосна тэкст патрабаванняў студэнцкай моладзі, план работы і маніфест да студэнтаў і работнікаў разумовай працы ўсяго свету.

У маніфесце асабліва падкрэсліваецца, што **Совецкі Саюз з'яўляецца адзінай краінай, якая шчыра і паслядоўна праводзіць палітыку міру, і што доўгам усіх чэсных і свядомых людзей з'яўляецца абарона СССР ад імперыялістычнага нападу.**

СТАНОВІШЧА ЯЎРЭЙСКАГА НАСЕЛЬНІЦТВА У ПОЛЬШЧЫ

ВАРШАВА, 29 снежня. (БЕЛТА). Газета **«Наш пшэглёнд»** змяшчае сказаную ў бюджэтнай камісіі польскага сойма прамову яўрэйскага дэпутата Ротэнштрэйха аб становішчы яўрэйскага насельніцтва ў Польшчы. Даныя прыведзеныя Ротэнштрэйхам, гавораць аб масавым збядненні яўрэйскіх рабочых, ра... меснікаў і дробных гандляроў.

«Ёсць гарады і мястэчкі, — зая... віў Ротэнштрэйх, — у якіх 50 прац... яўрэйскага насельніцтва пазбаўле... ны якой-бы там ні было магчымас... ці зарабляць. Сям'я ў 5 чалаве... вымушана карміцца на 85 гроша... у дзень (г. зн. каля 18 кап.). З 35... тысяч яўрэйскага насельніцтва... **Варшаве** неадкладнай дапамогі п... трабуюць 90 тысяч чалавек; без н...

перамогі на ўсіх участках сацыялістычнага будаўніцтва.

З Віцебска і Лёзны, з Сянно і Магілева, з усіх куткоў Савецкай Беларусі тэлеграф штогадзінна прыносіў радасныя весткі аб датэрміновым выкананні плана фабрыкамі, заводамі, леспрамгасамі, раёнамі, гарадамі, цэлымі прамысловымі аб'яднаннямі.

Гэта было сапраўднае спаборніцтва за права далажыць партыі і ўраду аб тым, што мы навучыліся працаваць лепш, што мы падымаемся да ўзроўню пастаўленых перад намі другой пяцігодкай задач. У рапартах горда адзначалася, што такія перамогі дасягнуты ўпершыню. Гісторыя Савецкай Беларусі не ведала такога года, каб цэлыя гарады, трэсты і аб'яднанні маглі далажыць аб выкананні плана. Упершыню за перыяд 1931-1934 гг. выканала гадавы план **шкляная прамысловасць**, віцебская фабрыка **«Сцяг індустрыялізацыі», магілеўская фабрыка імя Валадарскага, Якаўлевіцкая суконная фабрыка** і рад іншых прадпрыемстваў.

Зроблен цвёрды і ўпэўнены крок уперад па шляху асваення магутнасці нашых прадпрыемстваў, культурнай, чоткай і планавай работы.

Выраслі выдатныя тэхнічныя і камандныя нацыянальныя кадры. Наша прамысловасць можа ганарыцца такімі **дырэктарамі, інжынерамі, тэхнікамі, майстрамі і брыгадзірамі,** росквіт творчай ініцыятывы і практыкі якіх у прашоўшым 1934 годзе выявіўся з найбольшай сілай. Гэта ёсць прамы рэзультат ажыццяўлення ленінскай нацыянальнай палітыкі нашай партыі.

1935 год — трэці год другой пяцігодкі—прад'яўляе нашай прамысловасці новыя, павышаныя патрабаванні. Мы не можам дапусціць, каб у 1935 годзе паўтарыліся хоць-бы ў малейшай ступені недахопы мінулага года.

Прамысловасць БССР пачала 1934 год выключна дрэнна. Людзі яшчэ не прывыклі да планавай, нармальнай работы без штурмаў і кампанейшчыны. Майскаму пленуму ЦК КП(б)Б прышлося адзначыць выключна нездавальняючую работу беларускай прамысловасці за першыя 4 месяцы.

І калі пасля майскага пленума прадпрыемствы сапраўды ўзяліся за работу па-новаму, калі замест асобных гора-кіраўнікоў, якія не зразумелі сутнасці бальшэвіцкага стыля работы і не аўладалі ім, на выключна дрэнна. Але варта было толькі перабудаваць сістэму гаспадарчага кіраўніцтва, і гэтыя прадпрыемствы разам з іншымі перадавымі фабрыкамі і заводамі рапартавалі аб датэрміновым выкананні плана.

Значыць, справу рашаюць людзі, іх уменне кіраваць па-новаму, іх веданне тэхнікі вытворчасці, іх бальшэвіцкая ініцыятыва і імкненне ва што-б там ні стала выканаць план.

Справу рашаюць **людзі,** бо **«тэхніка без людзей — мёртвая» (Сталін).** Справу рашаюць людзі, якія гараць на рабоце, аддаюць справе партыі ўсе свае сілы і веды, аўладалі тэхнікай. Колькі такіх найлепшых людзей выхавала наша партыя!

Значыць, трэба акружыць гэтых людзей усебаковай увагай і дапамогай. Трэба ведаць кожнага чалавека, на якой-бы рабоце ён не знаходзіўся, акружыць яго увагай і дапамогай.

Трэба памятаць словы таварыша Сталіна аб тым, што **«галоўнае цяпер у людзях, аўладаўшых тэхнікай».**

Трэба з першых-жа дзён новага года ўзяць такі тэмп у рабоце, каб кожны з **365** дзён года даў поўнае выкананне дзённага плана, кожны месяц даў поўнае выкананне месячнага плана, кожны квартал даў поўнае выкананне квартальнага плана і ўвесь 1935 год — поўнае выкананне плана ўсімі прадпрыемствамі.

Мы не можам далей цярпець адставання такіх прадпрыемстваў, як шклозавод **імя Сталіна, Добрушская папяровая фабрыка, гомельскі дрэвакамбінат імя Гікало і Крычаўскі цэментны завод.**

1934 год з'явіўся годам пералому для такіх прадпрыемстваў, як фабрыка **імя Кагановіча, завод імя Кірава, фабрыка імя Валадарскага** і інш. 1935 год павінен стаць годам пералому для гэтых, адстаючых яшчэ прадпрыемстваў. Падцягнуць гэтыя буйнейшыя прадпрыемствы беларускай прамысловасці да ўзроўню перадавых справа гонару як раённых і гарадскіх камітэтаў партыі, так і дырэктароў, сакратароў парткомаў, старшынь фабзаўкомаў і кожнага рабочага паасобку.

Гэта будзе сур'ёзны экзамен умення працаваць на ўзроўні новых задач.

Мяняецца аблічча нашых прадпрыемстваў. Яны атрымліваюць пэўную спецыялізацыю і павінны будуць выключна сур'ёзна ўзяцца за асваенне гэтай спецыялізацыі. Завод імя Кірава становіцца сапраўды буйным варштатабудаўнічым заводам, які к 1937 году дасягне па выпуску прадукцыі ўзроўню буйнейшых варштатабудаўнічых заводаў Саюза.

Задачы 1935 года грандыёзныя. Магчымасці, якія тояцца ўнутры прадпрыемстваў, невычарпальныя. Значыць, справа за людзьмі, людзьмі, аўладаўшымі тэхнікай.

БУДА-КАШАЛЁУСКАЯ МТС СКОНЧЫЛА РАМОНТ ТРАКТАРОЎ

ЦК КП(б)Б—тав. ГІКАЛО.
ПАЛІТСЕКТАРУ МТС — тав. РАТНЕКУ,
НКЗ БССР — тав. БЕНЕКУ.

Уключыўшыся ў вытворчы паход імя VII з'езда саветаў, Буда-Кашалеўская МТС поўнасцю закончыла рамонт трактароў і прычэпнага інвентару. Якасць рамонту высокая. Пераключаемся на рамонт інвентару калгасаў і ўборачнага інвентару МТС.

Нам. дырэктара МТС ЧЫМАНСКІ.
Нам. нач. палітаддзела ГУТНЕР.
Старшыня рабачкома БУШМІНКІН.

СКОНЧАН РАМОНТ ТРАКТАРОЎ у СЛУЦКАЙ МТС

ЦК КП(б)Б — тт. ГІКАЛО, ВАЛКОВІЧУ.
СНК БССР — тав. ГАЛАДЗЕДУ.
Наркамзем — тав. БЕНЕКУ.
Палітсектар МТС — тав. РАТНЕКУ
Рэдакцыям «ЗВЯЗДЫ» і «РАБОЧЕГО».

Слуцкая МТС 1 студзеня поўнасцю скончыла рамонт трактароў. Усе трактары пастаўлены ў гараж. Адрамантаваны таксама ўсе сявялкі і 75 проц. плугоў. Паспяхова прадаўжаем рамонт астатняга сельгасінвентару.

Дырэктар МТС КУКСЁНАК.
Начпалітаддзела БЕНГАЙШС.
Рабачком — ДЗЕЙНАС.

старшыні ўрадавай камісіі Ноксу паступіла просьба распарадзіцца, каб вуліцы Саарбрюкена патрулявaліся замежнымі войскамі. Карэспандэнт падкрэслівае, што члены каталіцкай і інш. арганізацый, якія стаяць за захаванне цяперашняга становішча ў Саары, устрывожаны дзеяннямі нацыянал-сацыялістаў.

Як паведамляе **«Морнінг пост»,** саарская нацыянал-сацыялісцкая арганізацыя «Дойчэ фронт» паведаміла бацькоў школьнікаў, што яны павінны ўзяць сваіх дзяцей з французскіх школ, каб не выклікаць падазрэнняў у варожых адносінах да Германіі».

ФАШЫСЦКІЯ „КЛОПАТЫ“ АБ СААРЫ

БЕРЛІН, 31 снежня. **(Інфармацыя «Известий»).** Нацыянал-сацыялісцкія ўлады вядуць узмоцненую падрыхтоўку да арганізацыі ў Саарскай вобласці канцэнтрацыйных лагероў і шырока разгортваюць наметку кантынгентаў на іх. Упаўнаважаны Гітлера па саарскіх справах Бюркель абяцае, што ён «паклапоціцца» аб расправе з наяўнымі ў Саары «тэрарыстычнымі элементамі». Пры гэтым, для абвінавачання ў тэрарызме даволі «хваслівага выказвання». Апрача гэтага, Бюркель абяцае звярнуць асаблівую ўвагу на ўсякіх злакозненых людзей, якія распаўсюджваюць зараз «непрыемныя» чуткі.

ПАШЫРЭННЕ НАЦЫЯНАЛ-СОЦЫЯЛІСЦКАГА ШПІЯНАЖУ У ГЕРМАНІІ

ПАРЫЖ, 1 студзеня. (БЕЛТА). Берлінскі карэспандэнт **«Журналь»** канстатуе нечуванае пашырэнне нацыянал-соцыялісцкага шпіянажу ў Германіі. «Шпіянаж усюды, падазрэнне ляжыць ярмом над усімі. Замежныя газеты пастаянна канфіскуюцца. Паштовай тайны больш не існуе, пісьмы перачытваюцца, тэлефонныя размовы падслухоўваюцца і рэгіструюцца на грамафонных пласцінках. Усюды, нават у самыя маленькія прадпрыемствы пасланы нацыянал- соцыялісты, якія вядуць работу паліцэйскага нагляду».

Далей карэспандэнт адзначае надзвычайнае пашырэнне рознастайных палавых ненармальнасцей, асабліва гомасексуалізма (мужаложства). Тым больш, што гэты парок амаль афіцыяльна прапаведуецца партыйнай мараллю, якая стараецца ператварыць Германію «ў нацыю мужчын».

Наадварот знікаюць навыт вядомая нямецкая акуратнасць і здольнасць да арганізацыі, якімі заслужана славіўся германскі народ. «Усюды — заканчвае карэспандэнт, неапісуемая дэзарганізацыя».

ку нібыта заявілі аб магчымасці дэкларацыі Мусаліні адносна цэласнасці югаслаўскай тэрыторыі. Аднак не дасягнута пагадненне па пытанню аб характары гарантый аўстрыйскай незалежнасці і ўзаемных абавязацельстваў, якія па французскаму праекту павінны ўзяць на сябе краіны, што ўдзельнічаюць у прапануемым пратаколе.

абавязацельствамі ў адносінах Германіі, якая робіць усё магчымае каб перашкодзіць ажыццяўленню абмяркоўваемых праектаў.

Учора наведаў Лаваля таксама советнік англійскага пасольства ў Парыжы, які запэўніў яго, што англійскі ўрад будзе дзейнічаць у Рыме і Вене ў поўнай згодзе з французскім урадам.

5-ая ГАДАВІНА „ДЭЙЛІ УОРКЕР“

ЛОНДАН, 1 студзеня. (БЕЛТА). Сёння пятая гадавіна выхаду ў свет органа кампартыі (Англіі **«Дэйлі уоркер».** У спецыяльным нумары на 8 старонках газета публікуе прывітанні ад розных рабочых арганізацый. За ўвесь час у фонд «Дэйлі уоркер» было сабрана сярод рабочых амаль 30 тысяч фунтаў стэрлінгаў. За апошнія тры месяцы продаж «Дэйлі уоркер» у Лондане і Паўднёвым Уэльсе павялічылася амаль на трэць.

„КУР'ЕР ПОЛЬСКІ“ АБ ФІЛЬМЕ „ЧАПАЕУ“

ВАРШАВА, 2 студзеня. (БЕЛТА). «Фільм «Чапаеў», — піша рэцэнзент газеты **«Кур'ер польскі»,** — паказаны нам савецкім паўпрэдам Даўцянам, узбудзіў шчыры энтузіязм усіх запрошаных, у тым ліку шматлікіх прадстаўнікоў урада, дыпламатыі, навукі, літаратуры, мастацтва, друку.

Фільм «Чапаеў» вызначаецца такім фенаменальным майстэрствам рэжысуры, высокамастацкасцю сцэнарыя і захапляючы ігрой артыстаў, што ў параўнанні з ім меркнуць усе кінашэдэўры. У дадатак гукавая тэхніка гэтага фільма стаіць на такім здзіўляючым узроўні, што ў параўнанні з ёю меркне нібы недасягальная манапольная апаратура «Вестэр электрык» або «Тобіс». Мы ні разу не чулі яшчэ такой бездакорнай перадачы чалавечага голасу.

Фільм быў прыняты бурнымі, доўга незмаўкаўшымі апладысментамі.

АНГЛІЙСКІ ДРУК АБ ПРОДАЖЫ ХЛЕБА БЕЗ КАРТАК

ЛОНДАН, 2 студзеня. (БЕЛТА). Рад газет змяшчае паведамленні сваіх маскоўскіх карэспандэнтаў аб першым дні продажу хлеба без картак. Маскоўскі карэспандэнт агенцтва Рэйтэр піша: «Усё насельніцтва было вельмі задаволена, калі пераканалася, што яно можа ў булачных усё купляць без картак».

Маскоўскі карэспандэнт **«Манчэстэр гардыен»** піша, што «Цікаўныя натоўпы запоўнілі магазіны і радасна куплялі любыя гатункі патрэбнага ім хлеба без прад'яўлення хлебных картак.

Я абышоў некаторыя з многіх булачных і нідзе не бачыў чаргі. Усюды на паліцах маса хлеба».

Дакладная запіска сенатара Боска аб ратыфікацыі франка-савецкага гандлёвага пагаднення

ПАРЫЖ, 29 снежня. (БЕЛТА). У дакладной запісцы, паданай дакладчыкам мытнай камісіі сената Жанам Боска аб франка-савецкім пагадненні, дакладчык выказвае сваё задаваленне рэзультатамі пагаднення і піша: «гэтыя рэзультаты даказваюць клопаты савецкага ўрада аб дакладнейшым выкананні сваіх абавязацельстваў, тым больш, што гэта часовае пагадненне з'яўляецца толькі вопытам, які павінен прывесці к заключэнню новага пагаднення на больш моцнай базе».

РАБОЧЫЯ АНГЛІІ ПРАТЭСТУЮЦЬ СУПРОЦЬ ДЭМАНСТРАЦЫІ АНТЫСАВЕЦКАГА ФІЛЬМА

ЛОНДАН, 2 студзеня. (БЕЛТА). Дэманстраванне антысавецкага фільма «Забароненая тэрыторыя» ў Англіі прадаўжае выклікаць пратэсты шырокіх рабочых мас. Совет прафсаюзаў Ньюкэстля, які прадстаўляе 20 тысяч арганізаваных рабочых, звярнуўся да адміністрацыі мясцовага кінотэатра, дзе гэты фільм дэманстраваўся з рэзалюцыяй пратэсту, у якой указваецца: «Мы разглядаем гэты фільм як антысавецкую прапаганду горшага тыпу і вельмі здзіўлены тым, што цэнзура дазволіла дэманстраваць такі фільм».

Варшаве неадкладнай дапамогі патрабуюць 90 тысяч чалавек; без неадкладнай дапамогі гэтыя дзесяткі тысяч людзей асуджаны на галодную смерць. З боку ўрада, — гаворыць Ротэнштрэйх, — дапамогі не было і няма».

«Чым менш мястэчка, — заявіў Ротэнштрэйх, — тым большая нужда пануе сярод яўрэйскага насельніцтва. Слова «паўперызацыя» ўжо больш не здольна ахарактарызаваць тое становішча, у якім знаходзіцца зараз большасць яўрэйскага насельніцтва» Беспрацоўе сярод яўрэйскіх рамеснікаў дасягае 45 проц.

У Лодзі 29 проц. усяго яўрэйскага насельніцтва абівае парогі ў совеце яўрэйскай абшчыны, у **Беластоку** гэты процант дасягае 32, а ў **Вільне — 35.**

НА МІЖНАРОДНЫМ ШАХМАТНЫМ ТУРНІРЫ

ГАСТЫНГС, 1 студзеня. (БЕЛТА) У V туры міжнароднага шахматнага турніра да перапынку закончыліся дзве партыі. Бліскучую перамогу атрымаў **Ліліенталь,** які іграў з **Капабланкай.** Дабіўшыся ў дэбюце, вядомым па партыі Алёхін — Эліскасес лепшага становішча, Ліліенталь эфектна і нечакана ахвяраваў ферзя за каня і перавёў партыю ў выйгрышны эндшпіль. Капабланка здаўся на 26-м ходзе. **Батвінік** прымяніў супроць Мільнер-беры варыянт Алаторцава ва французскай партыі, выйграў пешку, адбіў атаку і перайшоў у контр-наступленне.

***

ГАСТЫНГС, 1 студзеня (БЕЛТА). У V туры пасля перапынку **Батвінік** хутка **выйграў у Мільнерберы** ферзя за слана і ладдзю, затым ахвяроўваючы якасцю, вымусіў праціўніка да здачы. Партыя Вера Менчык — Эйве закончылася пасля 56 ходаў у нічыю. Лепшыя шансы маюць Флор, Эйве, Ліліенталь і Томас.

ВІЗІТ тав. ПАЦЁМКІНА ЛАВАЛЮ

ПАРЫЖ, 2 студзеня. (БЕЛТА). Учора паўпрэд СССР ва Францыі тав. Пацёмкін наведаў французскага міністра замежных спраў Лаваля і меў з ім доўгую гутарку.

МІЖНАРОДНАЯ ХРОНІКА

◆ Совет лонданскага графства даў дазвол на поўсямесную дэманстрацыю савецкага кінофільма **«Дызертыр».** Гэта першы савецкі фільм, дазволены для дэманстрацыі без усякіх абмежаванняў.

◆ Згодна паведамлення парагвайскага ўрада, пры прасоўванні парагвайскіх войск к Паламарко балівійскія войскі страцілі забітымі 800 чалавек. 2 тысячы чалавек узята парагвайцамі ў палон.

◆ Венгерскі і румынскі друк паведамляе з Албаніі, што паўстанне племя малісораў, як відаць, падаўлена. Згодна вестак газет, паўстанцы адступілі ў горныя мясцовасці, дзе іх абступілі ўрадавыя войскі.

Л. ГОТФРЫД

Загадчык прамыслова-транспартным аддзелам ЦК КП(б)Б

У 1935 годзе працаваць непараўнальна лепш*)

Па агульнаму прызнанню, у мінулым годзе майскі пленум ЦК КП(б)Б адыграў вялікую ролю ў ажыўленні работы прамысловасці і самапромкааперацыі БССР. А што, уласна, было на пленуме? **Па прапанове і ініцыятыве тав. Гікало ў рэзалюцыю пленума былі ўключаны назвы прадпрыемстваў і прозвішчы іх дырэктароў, парт- і профкіраўнікоў, зрываючых промфінплан рэспублікі.** Гэты ганебны спіс, прыкладзены к рэзалюцыі, налічваў 37 прадпрыемстваў і леспрамгасаў. А на сёння мы ўсе ведаем, што большасць гэтых прадпрыемстваў, якія знаходзіліся ў спісе, ужо выйшлі ў перадавыя і многія з іх не толькі выканалі, але і перавыканалі свой гадавы промфінплан.

Значыць, справа не ў так званых «аб'ектыўных умовах», на якія так ахвотна спасылаліся многія таварышы. Не, справа ў тым, каб, кінуўшы ныццё і хныканне, недастойнае большэвікоў, біцца за сыравіну, за апал, перамагаць транспартныя затрудненні і па-баявому выконваць промфінплан, даючы высокаякасную прадукцыю.

Умовы, у якіх прамысловасць БССР уступае ў 1935 год, значна лепшыя, чым у пачатку 1934 года.

У нас выраслі нацыянальныя рабочыя, тэхнічныя, адміністрацыйна-камандныя кадры, і гэта ёсць буйнейшая перамога ленінскай нацыянальнай палітыкі нашай партыі.

У выніку выканання плана здабычы торфу нашы прадпрыемствы і электрастанцыі апалам у асноўным забяспечаны, а ў мінулым годзе, у першай яго палове, мы адчувалі аграмадныя труднасці ў гэтых адносінах.

Гэта-ж факт, што індывідуальныя агароды (56 тыс. сем'яў), тэхвучоба (50 тыс. чалавек), рамонт баракаў і тысяч рабочых кватэр, падымаючы матэрыяльны добрабыт рабочых і іх кваліфікацыю, стварылі для прадстаячай работы вельмі спрыяючую абстаноўку. А гістарычныя рашэнні лістападаўскага пленума ЦК ВКП(б) аб адмене хлебных картак з перспектывай далейшага зніжэння цэн, ростам значэння зарплаты, гаспадарчага разрахунку, умацаваннем курса рубля ствараюць гіганцкія магчымасці далейшага паляпшэння якасці нашай работы ва ўсіх галінах.

Асабліва важна ўсё гэта ўлічыць кіраўнікам прадпрыемстваў лясной і тарфяной прамысловасці. Мы не можам грунтаваць, скажам, лясную гаспадарку на мабілізацыі працы рабочай сілы, як гэта бывае зараз у радзе выпадкаў. Трэба пабудаваць работу ў лесе так, каб калгасніку і працоўнаму аднаасобніку даказаць усе выгады работы ў лесе для калгаса і для яго асабіста. Нельга больш цярпець маючых месца ў некаторых леспрамгасах дзікіх, некультурных, пагардлівых

большэвікам, пролетарыям нашай краіны неабходна выконваць баявыя ўказанні партыі.

Дасягнутымі як прамысловасцю ўсяго Совецкага Саюза, так і прамысловасцю БССР поспехамі мы абавязаны таму вялікаму, шырокаму ўздыму соцспаборніцтва, вытворчага энтузіязму ў рабочых масах, які мы назіраем кожны дзень, кожную гадзіну. Арганізатарамі гэтага спаборніцтва з'яўляліся нашы партыйныя і профсаюзныя арганізацыі, наш большэвіцкі друк. У 1935 годзе гэта спаборніцтва мы павінны падняць на яшчэ больш высокую ступень. У барацьбе за аўладанне тэхнікай віцебскія рабочыя высунулі ідэю ўвядзення **значка «за аўладанне тэхнікай другой ступені».** Гэта стварае магчымасць і перспектыву далей прасоўвацца наперад па шляху аўладання тэхнічнымі ведамі для шырокіх слаёў рабочых нашых прадпрыемстваў, ужо атрымаўшых значок 1-ай ступені. Вярбоўку ў ВТНУ, вылучэнне ў майстры, начальнікі цэхаў і т. д. мы ў першую чаргу павінны праводзіць з гэтых людзей ударнікаў-выдатнікаў.

Мы павінны падтрымаць ініцыятыву рабочых завода імя Менжынскага, якія, «апіраючыся на свой вопыт, правераны не адным месяцам работы, лепшых ударнікаў завода, патрабавалі, каб ударнікам **надалей называўся толькі такі рабочы, які не толькі выконвае кольласнае заданне, але і дае прадукцыю высокай якасці і найлепшай апрацоўкі».**

Мы павінны падняць новую магутную хвалю сацыялістычнага спаборніцтва за высокую якасць работы, эканомію матэрыялаў і дасканалую апрацоўку прадукцыі. Мы павінны змагацца з ілжэ-ударніцтвам, няправільным залічэннем у лік ударнікаў людзей, ніякага права на гэта не маючых. Мы павінны дабіцца, каб соцспаборніцтва знайшло больш дзейсны характар, каб сапраўды прадпрыемства з прадпрыемствам, цэх з цэхам, горад з горадам спаборнічалі і сістэматычна правяралі работу адны другіх. Гэта мае асабліва вялікае значэнне для прамысловасці Беларусі, якая ў асноўнай сваёй масе вырабляе тавары шырокага ўжытку. Гэта мае велізарнае значэнне і для сампромкааперацыі.

Швейныя фабрыкі БССР, рабочыя і кіраўнікі гэтых фабрык у 1934 годзе прадпрынялі рад сур'ёзных крокаў к павышэнню якасці сваёй прадукцыі. Гэта даказана ў рэзультаце праводзячагася спаборніцтва і выстаўкі швейных вырабаў БССР і Украіны. Але разам з тым мы ўсе ведаем, як якасць пашыўкі і апрацоўкі вырабаў швейнай прамысловасці БССР далёка яшчэ ад прад'яўляемых спажыўцом—рабочым і калгаснікам—патра

Мы дасягнулі некаторых поспехаў у галіне прамысловасці ў мінулым годзе. Аднак, усё гэта яшчэ толькі пачатак. Гадавы промфінплан прамысловасці Беларускай рэспублікі ў цэлым не выканан (палаўна, ён складзе 97-98 проц.). Гэта адбылося несумненна ў выніку таго, што партмасавая работа на большасці нашых прадпрыемстваў пастаўлена яшчэ вельмі слаба. Несумненна, корань прарываў на такіх прадпрыемствах, як гомельскі шклозавод, чапліцкая фабрыка «Чырвоная звязда», завод «Ноўка» і на радзе іншых, трэба шукаць іменна ў гэтым.

Трэба прама сказаць, што і на некаторых прадпрыемствах, выконваючых нядрэнна промфінплан, напрыклад, фабрыка імя дзесяцігоддзя Октября (Рэчыца), партыйна-выхаваўчая работа пастаўлена вельмі слаба. Гэта адбываецца, як відаць, таму, што інструктары райкомаў па прамысловасці займаюцца пытаннямі гаспадарчымі больш, чым пытаннямі інструктажу, дапамогі сакратарам парткомаў, паргоргам цэхаў у разгортванні партыйна-масавай работы.

Гэта адбываецца, як відаць, і таму, што **рад сакратароў парткомаў больш займаюцца пытаннямі гаспадарчай работы, чым пытаннямі партыйна-выхаваўчай, агітацыйнай работы, пытаннямі выхавання комуністаў, ідэйнага згуртавання іх, вывучэння жыцця і работы кожнага асобнага таварыша.**

Не сакрэт-жа, што рад сакратароў парткомаў, рад інструктароў РК па прамысловасці часта **дубліруюць** работу дырэктароў прадпрыемстваў і трэстаў, адпаведных гаспадарчых работнікаў. **Трэба прама сказаць, што ў 1935 годзе цярпець гэтага мы не будзем ні ў якай меры.**

Нядаўна МК ВКП(б) абмеркаваў пытанне аб стане партмасавай работы на заводзе імя Владзіміра Ільіча, Каломенскім машына-будаўнічым заводзе і «Дзедаўскай мануфактуры».

Апублікаваныя рашэнні МК па гэтаму пытанню маюць выключнае значэнне не толькі для маскоўскай арганізацыі, але і для партарганізацый нашых беларускіх прадпрыемстваў.

Што мела там месца?

На заводзе імя Ільіча сакратар парткома т. Александраў апублікаваў у заводскай газеце пастанову з 40 пунктаў па пытанню аб тым, як палепшыць вытворчасць і выканаць промфінплан. Прычым, у адным з пунктаў гэтай пастановы ён абвяшчаў вымову дырэктару завода. Усё гэта было апублікавана за подпісам сакратара парткома.

МК зняў т. Александрава з рабо-

У нас няма непартыйнай работы. У нас комуніст, пастаўлены на любым участку, выконвае пэўную партыйную задачу. А ЦК КП(б)Б дае ўсёй сваёй работай указанне, як трэба арганізаваць справу. Узяць, к прыкладу, мінулы тарфяны сезон. Бюро ЦК вынесла па пытаннях торфу за ўвесь сезон усяго два рашэнні. Усё кіраўніцтва торфсезонам, усе рашэнні аб торфе праходзілі праз Соўнарком, і гэта правільна. Усім вядома, якую аграмадную работу прарабіў ЦК у справе выканання плана торфсезона. Аднак, усе пастановы па гэтаму пытанню афармляліся ў совецкім парадку, а гэта яшчэ больш падымала аўтарытэт гаспадарчых і совецкіх арганізацый, **а значыць і аўтарытэт партыі.**

Наша задача—у 1935 годзе яшчэ больш падняць аўтарытэт гаспадарнікаў, профсаюзных арганізацый, совецкіх работнікаў і праз іх падымаць яшчэ вышэй аўтарытэт партыі.

У чым заключалася памылка тав. Александрава? Яна заключалася ў тым, што ён разглядаў сваю партработу на заводзе, як ведамственную работу, і, не займаючыся як належыць партмасавай работай, **прабаваў падмяняць сабой дырэктара.**

Партыя кіруе ўсімі ўчасткамі сацыялістычнага будаўніцтва, і таму такога тыпу партыйны работнік, як т. Александраў, не патрэбен, шкодны, на даным этапе ён можа затрымаць наш рух уперад, а таму МК яго зняў.

Які тып партработніка **нам** патрэбен зараз?

Патрэбен масавік, які можа пераконваць масы, які зразумеў-бы, што калі ў яго ёсць добрыя мыслі, іх зусім не абавязкова праводзіць праз свой пратакол. Сапраўдным большэвіцкім партыйным кіраўніком з'яўляецца не той, які, выматваючы ўсе сілы, вязе воз усёй партыйнай, гаспадарчай і ўсякай іншай работы на **сабе,** тым самым адштурхоўваючы вялікія слаі актыва, якія ён мог-бы нагрузіць гэтай работай.

Не, нам патрэбен не такі тып работніка, які не ўмее арганізоўваць людзей вакол канкрэтных баявых пытанняў барацьбы за лінію партыі. Нам патрэбен работнік, які-б праяўляў ваяўнічую партыйнасць, баявітасць, большэвіцкі тэмперамент, які-б **аддаваў галоўную ўвагу падбору дзельных людзей на ўсе ўчасткі гаспадарчай, совецкай, прафесіянальнай і партыйнай работы, які-б дапамагаў гэтым людзям, вылучаным на розныя галіны работы, які-б праводзіў усю работу праз іх і павышаў тым самым іх аўтарытэт.**

У бліжэйшы час, мы прама павінны сказаць **цэнтр увагі** як

торыя работнікі саромяюцца таго, што на рабоце праглядаюць газеты, і робяць гэта ўкрадкі. Несумненна, гэта аграмаднае пытанне, чытанне трэба легалізаваць, адвесці час для ідэйна-палітычнага росту нашага актыва, не аслабляючы напружанасці ў рабоце.

У нас часта бывае, што асобныя людзі растуць арганізацыйна, умеюць праводзіць сходы, выступаць, набываюць некаторыя арганізацыйныя навыкі, а гэта засланяе значэнную ад сакратара парткома, ад раённага кіраўніцтва тую акалічнасць, што ідэйна-палітычна чалавек застаецца такім-жа, якім ён быў. Арганізацыйны рост часта засланяе ад нас недастатковы ідэйна-палітычны рост таварыша, а ў рэзультаце падыходзіць момант, калі чалавек аказваецца не на вышыні, блытаецца і выбывае ў тыраж.

Партыйныя камітэты прадпрыемстваў павінны ідэйна кіраваць. Што гэта значыць? Гэта значыць, падказваць дырэктару, што і як рабіць, павышаць яго аўтарытэт, тым самым павышаючы аўтарытэт партыі. Сакратар парткома павінен цэнтр цяжару ў сваёй рабоце перанесці на партмасавую работу, **і калі ўжо парткому прыходзіцца займацца гаспадарчымі пытаннямі, то ён павінен рашаць іх толькі пад кутом партыйнай работы.** Напрыклад, дырэктар выдаў загад з 40 пунктаў аб прыняцці мер па выкананню промфінплана. Партыйны камітэт павінен паставіць на бюро пытанне аб **мерах па палітычнаму забеспячэнню партарганізацыяй выканання гэтага загаду** (разгортванне соцспаборніцтва на лепшыя паказальнікі, правядзенне растлумачальнай работы сярод рабочых, прапрацоўка пытання аб партвучобе, правядзенне адпаведнай работы ў клубе і т. д. і т. п.).

Для партыі аграмаднае значэнне маюць такія пытанні, як захаванне комуністамі ўсіх патрабаванняў статута партыі, правільнага ўліку комуністаў, кандыдатаў, спачуваючых у пярвічных партарганізацыях, дыферэнцыяваная работа са спачуваючымі, кандыдатамі.

Сям-там на прадпрыемствах пайшлі па шкоднаму шляху амаль поўнага адмаўлення ад закрытых сходаў. Гэта няправільна. Закрыты партыйны сход (на якіх спачуваючыя не прысутнічаюць) павышае адказнасць комуніста, узмацняе выхаваўчае значэнне партыйнага схода.

Згодна рашэння ЦК КП(б)Б, 9 студзеня ў нас склікаецца спецыяльная нарада інструктароў райкомаў па прамысловасці і сакратароў парткомаў, дзе ставяцца выключна пытанні партыйнай работы на прадпрыемствах.

Выконваючы ўказанні ЦК ВКП(б)

ны шырока арганізаваць расказы старых большэвікоў, старых рабочых-партызан, удзельнікаў грамадзянскай вайны аб пройдзеным цяжкім шляху, аб тым, як жылі раней і як жывем цяпер. У тав. Дзем'яна Беднага ёсць выдатны верш пра дзяцінства:

«За спиною пьют отцы,
Пьяное соседство, —
Незабвенная пора!
Золотое детство!..».

У чатырох радках тут сказана больш, чым у цэлым томе аб залатым дзяцінстве якога-небудзь змянітага дваранніна. У нашай моладзі цудоўнае юнацтва, найлепшыя ўмовы работы, вучобы.

Мы будуем шчаслівае жыццё для працоўных Совецкага Саюза. Мы будуем соцыялізм у нашай асобна ўзятай краіне, мы будуем яго паспяхова пад кіраўніцтвам вялікага таварыша **Сталіна,** перамагаючы ўсе труднасці, умацоўваючы абароназдольнасць нашай краіны, згуртоўваючы партыю і ўсіх працоўных вакол нашага геніяльнага кіраўніцтва.

Кожны наш крок наперад, кожны дзень, кожны месяц, кожны год пацвярджаюць усю правільнасць і геніяльную празорлівасць ленінска-сталінскага кіраўніцтва.

Наша краіна — пачатак і база сусветнай пролетарскай рэволюцыі. Наша краіна — маяк, да якога накіраваны вочы, працягнуты рукі працоўных і прыгнечаных усяго чалавецтва.

Мы павінны ганарыцца той вялікай работай, якую мы прарабілі.

Вораг разбіт, але яшчэ недабіт. Страціўшы надзею на перамогу вораг прабуе нанесці нам удар у спіну. Забойства тав. Кірава палохкамі зіноўеўскай контррэволюцыйнай подлай групы яшчэ больш згуртавала шырокія працоўныя масы вакол нашай партыі, вакол нашага ўрада.

Кірава забілі тыя, якія змагаліся супроць нашай партыі на ўсіх вострых паваротных этапах яе работы.

Кірава забілі тыя, хто змагаўся супроць пабудовы соцыялізма ў нашай асобна ўзятай краіне, хто сцвярджаў аб немагчымасці будаваць і пабудаваць соцыялізм у нашай краіне.

Кірава забілі агенты міжнароднага імперыялізма, подлыя, гнусныя здраднікі. Забойцы Кірава расстраляны. Гнеўнай пагардай да іх напоўнены сэрцы працоўных не толькі Совецкага Саюза, але і ўсяго свету. Працоўныя Совецкага Саюза акружаць жалезнай ценай свайх правадыроў — лепшых людзей нашай краіны і ўзмоцняць яшчэ больш рэволюцыйную пільнасць на ўсіх участках барацьбы за пабудову бяскласавага соцыялістычнага грамадства.

Рабочыя, ІТР, гаспадарнікі, профсаюзныя арганізацыі, партыйныя работнікі прамысловасці Беларусі могуць і павінны адказаць на забойства тав. Кірава непараўнальна большымі поспехамі ў сваёй рабоце ў 1935 г., непараўнальна лепшай работай.

Пад кіраўніцтвам ЦК ВКП(б) на чале з тав. **Сталіным,** пад кіраўніцтвам ЦК КП(б)Б на чале з тав. **Гікало** мы несумненна ў 1935 г. дасягнем вялікіх перамог.

У Камісіі Партыйнага Кантроля пры ЦК ВКП(б)

ЗА САМАЧЫННАЕ ПАВЫШЭННЕ ЗАРАБОТНАЙ ПЛАТЫ—ДА АДКАЗНАСЦІ

Пастановай Цэнтральнага камітэта ВКП(б) і Совета народных камісараў ВКП(б) ад 30 лістапада 1934 года забаронена самачынна павышаць заработную плату ў сувязі з адменай хлебных картак. Камісія партыйнага кантроля ўстанавіла па Маскве рад парушэнняў гэтай дырэктывы партыі і ўрада.

мельнага ўпраўлення не арганізавалі кантролю над выкананнем рашэння Цэнтральнага камітэта і Соўнаркома.

Начальнік службы пуці Курскай дарогі т. Світтэ павысіў заработную плату інструктару Шэвелёву, перайменаваўшы яго ў інспектара. Тав. Світтэ аб'яўлена вымова

ца ў некаторых леспрамгасах дзікіх, некультурных, пагардлівых адносін да культурных і бытавых пытанняў жыцця рабочых ў лесе і на сплаве.

***

Залатое правіла «крытыкаваць не толькі не зважаючы на асобы, але і не шкадуючы сябе» павінен памятаць і штодзённа прымяняць у сваёй рабоце кіраўнік кожнага прадпрыемства, трэста, адпаведнай партыйнай арганізацыі. Абсалютна неабходна, каб уважліва прагледзеўшы работу за 1934 год, кожны тав. запытаў сябе — а як я ў мінулым годзе выканаў баявыя ўказанні партыі:

а) па барацьбе за 6 умоў тав. Сталіна;

б) па барацьбе за павелічэнне выпуску тавараў шырспажыву;

в) па барацьбе за высокія якасныя паказальнікі;

г) па барацьбе за поўнае выяўленне і скарыстанне ўсіх гіганцкіх унутрыпрамысловых рэсурсаў;

д) па барацьбе за выкананне ўказанняў тав. Сталіна аб арганізацыйнай перабудове, знішчэнні функцыяналкі і безадказнасці, ліквідацыі канцылярска-бюракратычных метадаў кіраўніцтва.

Калі з гэтага пункту погляду мы падвядзем вынікі нашай работы за 1934 год, то павінны і нават абавязаны сказаць, што намі, уласна, зроблены яшчэ толькі першыя крокі. Мы павінны яшчэ грунтоўна і па-бальшэвіцку многа папрацаваць, каб выконваць гэтыя ўказанні, бо

яшчэ ад прад'яўляемых спажыўцом—рабочым і калгаснікам—патрабаванняў. Тт. Карасік, Калабкоў, Драгілеў і іншыя кіраўнікі швейнай прамысловасці БССР павінны напружыць усе свае сілы, каб у 1935 годзе сур'ёзна падняць якасць прадукцыі швейнай прамысловасці БССР.

Шкляныя завода імя Домбаля, лямпавае шкло завода «Ноўка», алэкагузікі фабрыкі імя Фрунзе, канлон, зубны парашок «Казімі», кандыцерскія вырабы «Комунаркі», «Спартака», абутак фабрыкі імя Кагановіча, Тэльмана, Лекерта, валены абутак лямцавай фабрыкі, абоі шпалернай фабрыкі, сшыткі і пісчая папера Добрушскай папяровай фабрыкі, фабрыкі «Спартак», чапніцкай фабрыкі «Чырвоная звязда», варштаты заводаў «Комунар», «Пролетарый», імя Варашылава, імя Дзімітрава, багеры і тарфяныя машыны завода імя Варашылава, с.-г. машыны «Сельмашга» і «Рухавіка рэволюцыі», ваконнае і люстравае шкло гомельскага і барысаўскага шклозаводаў, патэфонныя голкі, шчоткі шчацiннага камбіната, шкарпэткі, панчохі, трыкатажныя вырабы фабрык «КІМ» і імя Клары Цэткін,—а адна фабрыка «КІМ» дае 45 мільёнаў пар панчох,—усе гэтыя вырабы, выпускаемыя беларускімі прадпрыемствамі, павінны быць самай высокай якасці.

Неабходна, каб працоўны Савецкага Саюза, купіўшы абутак, паліто, гарнітур або што-небудзь іншае выпуску фабрык Беларусі захапляўся высокай якасцю вырабаў, каб аўтарытэт беларускіх прадпрыемстваў стаяў высока. **Мы павінны прыкласці ўсе намаганні к таму, каб у пытанні якасці дабіцца рашаючай і безумоўнай перамогі.**

*) Канец. Пачатак гл. у «Звяздзе» № 2 (5128).

МК зняў т. Александрава з работы сакратара парткома.

У чым сутнасць памылкі Александрава? У тым, што ён, маючы 40 канкрэтных прапаноў аб тым, як палепшыць работу вытворчасці і выканаць промфінплан, публікуе гэта за сваім подпісам, **але не перадае гэтых прапаноў дырэктару, каб той апублікаваў гэта ў сваім загадзе за сваім подпісам, скарыстаў гэтыя мыслі ў сваёй рабоце.**

Ці мае права партком за гаспадарчыя пытанні даваць вымовы дырэктару?

Не, не мае права. Ён можа вынесці вымову дырэктару толькі па суто-партыйнаму пытанню. **Чаму партком у даным выпадку абвясціў вымову дырэктару? Гэта было зроблена няправільна.**

У нас, у БССР, меў месца рад такіх-жа фактаў, у прыватнасці, на заводзе імя Томскага ў Рэчыцы, на Беллрэсе, дзе **заўком (старшыня т. Паўлоўскі) абвясціў вымову дырэктару камбіната.**

Мы павінны гэта зжыць. Гаспадарчыя кадры выраслі, іх адказнасць вырасла, гэта не тэхнічныя работнікі. Партком па-бальшэвіцку павінен змагацца за правядзенне рашэнняў партыі аб адзінаначаллі, павінен даць магчымасць разгортванню гаспадарчай ініцыятывы, павышаць аўтарытэт гаспадарчага кіраўніцтва, бо павышэнне аўтарытэту гаспадарніка — гэта павышэнне аўтарытэту партыі, аўтарытэту совецкай улады.

У бліжэйшы час, мы прама павінны сказаць, гэтаму ўвагі як прэзідыум ЦК, так і інструктароў райкомаў па прамысловасці і сакратароў парткомаў — павінен быць сканцэнтраван на пытаннях партмасавай работы, на правядзенні партыйнага дня, палітычнай партвучобы, на рабоце са спачуваючымі, арганізацыі соцыялістычнага спаборніцтва, зотаўскай вучобы, на паляпшэнні работы ФЗК, паляпшэнні культурнага абслугоўвання рабочых, паляпшэнні работы клубаў, газет, кіно, тэатраў і т. д.

Тав. **Л. М. Кагановіч** не раз указваў на тую акалічнасць, што партыйная работа з'яўляецца вытворчай работай таварышоў, пастаўленых на гэту справу. Калі сакратар парткома, інструктар райкома па прамысловасці не будзе займацца партработай, ёю ніхто як належыць не будзе займацца. А ў нас рад таварышоў, як відаць, страціўшы густ да партработы, так і рвуцца к гаспадарчым пытанням. Гэта адбываецца, напэўна, таму, што гэтыя таварышы не зусім ясна ўяўляюць сабе змест, метады і формы партыйнай работы. А мы, трэба адкрыта сказаць, слаба, вельмі слаба ім дапамагаем.

У цэнтры ўвагі інструктароў райкомаў, сакратароў парткомаў павінен стаяць жывы комуніст, рабочы, ударнік. Ведаць яго настроі, ведаць пытанні, якія яго хвалююць, хутка адгуквацца на іх—вось баявая іх задача. Яны павінны забяспечыць такое становішча, каб таварышы чыталі газеты, не адставалі ад жыцця, раслі палітычна.

Трэба дабіцца ва што-б там ні стала, каб кожны парторг перад пачаткам работы чытаў газету. Не чытаючы газет, журналаў, нельга кіраваць. Надзвычай кепска, калі нека-

Выконваючы ўказанні ЦК ВКП(б) —тав. **Сталіна** і тав. **Кагановіча**, тав. Гікало рэзка патрабаваў ад апарата ЦК КП(б)Б, ад усіх райкомаў, ад усіх сакратароў партыйных камітэтаў узмацнення ідэйнага кіраўніцтва, узмацнення партмасавай, выхаваўчай работы. **Мы не можам далей цярпець тых буйнейшых недахопаў, якія ёсць у нас у гэтай галіне.** Больш таго, трэба прама сказаць, што тут па шляху паляпшэння якасці партыйнай работы на прадпрыемствах **у нас ёсць агромадныя рэзервы для паляпшэння ўсёй абсалютна работы ў прамысловасці, для лепшага выканання промфінплана 1935 года.**

Мы закончылі ўжо другі год вялікай другой пяцігодкі, пяцігодкі пабудовы бяскласавага соцыялістычнага грамадства, пяцігодкі зжывання карэнняў капіталізма ў экономіцы і свядомасці людзей. Гіганцкія задачы стаяць перад намі. Толькі бальшэвікі, толькі пролетарыят нашай вялікай радзімы пад кіраўніцтвам вялікага **Сталіна** могуць і здольны ў цяперашні час рашаць такія гіганцкія грандыёзныя задачы, якія пастаўлены ў плане другой пяцігодкі. Даволі прывесці такі пункт другога пяцігадовага плана, як злучэнне к канцу другой пяцігодкі паміж сабой усіх мораў еўрапейскай часткі СССР, каб зразумець усю веліч і грандыёзнасць задач, на вырашэнне якіх дзяржаюць бальшэвікі.

Сярод рабочых прамысловасці БССР асноўную масу складае моладзь. Гэта зусім натуральна, бо большасць прадпрыемстваў БССР, як мы гаварылі, пабудавана ў першую пяцігодку і пачатку другой. Гэта моладзь у большасці сваёй не ведае цяжкага мінулага, а **трэба яго ведаць.** Партарганізацыі павіна-

…ла па Маскве рад …тай дырэктывы партыі і ўрада.

У Народным камісарыяце земляробства па распараджэнню намесніка народнага камісара т. Муралава ад 28 лістапада была павышана заработная плата 37 супрацоўнікам. Бюро камісіі партыйнага кантроля ўказала т. Муралаву што ён пастуціў няправільна, непрыстанавіўшы свайго распараджэння пасля рашэння вышэйшых партыйных і совецкіх органаў. Загадчыку фінансавай часткай камісарыята т. Тэраноўскаму аб'яўлена вымова. Прапанавана таксама накласці спагнанне на галоўнага бухгалтара фінансавага сектара адміністрацыйна-гаспадарчага аддзела тав. Рабіновіча. Бюро адзначыла, што партыйная і профсаюзная арганізацыі камісарыята не арганізавалі кантролю над выкананнем рашэння партыі і ўрада.

Маскоўскае абласное зямельнае ўпраўленне дапусціла самачыннае павышэнне заработнай платы пяці работнікам, з іх тром па Трэсту ветэрынарнага снабжэння. Бюро Камісіі партыйнага кантроля паставіла на від загадчыку зямельнага ўпраўлення т. Кавалёву і аб'явіла вымову кіраўніку спраў т. Камарову. Тав. Кавалёву прапанавана наложыць адміністрацыйнае спагнанне на дырэктара Трэста ветэрынарнага снабжэння т. Іваноўскага і галоўнага бухгалтара тав. Казлоўскага. Разам з тым бюро Камісіі партыйнага кантроля адзначыла, што партыйныя і профсаюзныя арганізацыі Зя…

Тав. Світтэ аб'яўлена вымова.

Начальніку аддзела даходаў Курскай дарогі ўказана, што ён пастуціў няправільна, не адмяніўшы рашэнне выданага распараджэння аб павышэнні з 1-га снежня заработнай платы 13 кантралёрам паязлоў.

Кіраўнікі будаўнічай канторы папяровай прамысловасці (Саюзбумстрой) павысілі ў снежні заработную плату 6 супрацоўнікам і дазволілі выдаць даплату да асноўных акладаў раду работнікаў. Бюро Камісіі партыйнага кантроля аб'явіла начальніку Саюзбумстроя тав. Бутылкіну і яго намесніку т. Аксёнаву вымовы за самачыннае павышэнне заработнай платы.

За самачыннае павелічэнне заработнай платы 8 служачым пасля апублікавання пастановы ЦК і СНК аб'яўлена вымова дырэктару шкляного завода імя Бухарына т. Барысаву.

Часова выконваючаму абавязкі дырэктара 6-й мэблевай фабрыкі т. Пахомаву, падпісаўшаму 30 лістапада загад аб павышэнні акладаў 7 служачым фабрыкі і аб пераводзе 5 рабочых у больш высокія разрады пастаўлена на від.

Дырэктар гасцініцы «Савой» т. Тампакоў 7-га і 16-га снежня выдаў загады аб павышэнні заработнай платы 6 супрацоўнікам гасцініцы. Яму аб'яўлена вымова і прапанавана наложыць адміністрацыйнае спагнанне на галоўнага бухгалтара Панфёрава.

Навукова-даследчыя інстытуты БССР у 1935 г.

НАВУКОВА - ДАСЛЕДЧЫ ІНСТЫТУТ ПРАЦЫ ВЦСПС І ЦСПСБ

І. ЗА ВЫСОКУЮ КУЛЬТУРУ ПРАЦЫ

Гэтым артыкулам пачынаем паказ вынікаў работы навукова-даследчых інстытутаў БССР за 1934 год і задач, якія стаяць перад інстытутамі на 1935 г. Просім дырэктароў прадпрыемстваў, спецыялістаў прыслаць свае заўвагі наконт тэматыкі работы інстытутаў у будучым годзе.

Навукова-даследчы інстытут працы ВЦСПС і ЦСПСБ з'яўляецца ўстановай саюзнага значэння і спецыялізаваны для распрацоўкі пытанняў арганізацыі і аховы працы **ў тарфяной, дрэваапрацоўчай і запалкавай прамысловасці.** Асноўнай тэматыкай інстытута з'яўляюцца пытанні **эканомікі працы, тэхнічнага нармавання, тэхнікі бяспечнасці, прамыслова-санітарнай тэхнікі, у прыватнасці, пытанняў прамысловага асвятлення і прамысловай вентыляцыі.**

Намі распрацавана сістэма асвятлення электрыфікаваных агрэгатаў на торфараспрацоўках, якая ў гэтым годзе ўкаранена на **Асінторфе** і торфзаводзе **«Большэвік».**

Распрацавана методыка прафесіянальнага падбору рабочых на **торфараспрацоўках** у залежнасці ад патрабаванняў кожнай прафесіі, ў гэтым годзе на Асінторфе арганізавана першая ў СССР **псіхатэхнічная** лабараторыя для торфрабочых. У сезоне 1934 года праз псіхатэхнічны і метадычны профпадбор прайшлі амаль усе рабочыя Асінторфа і завода імя Гея, што спрыяла значнаму росту прадукцыйнасці працы і змяншэнню цякучасці рабочай сілы.

Інстытутам распрацавана сістэма вентыляцыі аўтаматных цэхаў запалкавых фабрык і па гэтай сістэме нядаўна скончана пераабсталяванне вентыляцыі на фабрыцы **«Пролетарская перамога».**

Інстытутам распрацован рад пытанняў па ліквідацыі ўраўнілаўкі ў зарплаце на радзе вытворчых участкаў у тарфяной, дрэваапрацоўчай і запалкавай прамысловасці. З іх адзначым укараненне індывідуальнай і дробнагрупавой здзельшчыны на торфараспрацоўках, пасортную аплату працы ў **фанернай** і здзельна-прэміяльнай сістэме зарплаты ў запалкавай вытворчасці.

Па заданню Дзяржплана інстытут распрацаваў пытанне аб крыніцах росту прадукцыйнасці працы ў другой пяцігодцы па здабычы машынна-фармовачнага торфу. Зараз інстытут разам з інстытутам эканомікі БелАН выканаў заданне ўрадавай камісіі па распрацоўцы раздзела «Праца ў народнай гаспадарцы БССР» для зборніка да з'езда советаў.

Намі распрацаваны мерапрыемствы па барацьбе з апёкамі ў запалкавай прамысловасці.

Скончана работа па перакладу тэставай методыкі профпадбору на беларускую і яўрэйскую мовы, што мае актуальнае значэнне ў справе забеспячэння ленінскай нацыянальнай палітыкі пры камплектаванні школ ФЗВ і падрыхтоўцы кадраў наогул.

У гэтым годзе інстытутам была арганізавана выстаўка па арганізацыі і ахове працы на торфараспрацоўках, якую ў сезоне 1934 года наведала 8 буйнейшых торфзаводаў БССР. Праз выстаўку прайшло звыш **6.000** торфрабочых. Вакол выстаўкі разгарнулася значная актыўнасць рабочых, у рэзультаце чаго былі высунуты тысячы рабочых прапаноў па пытаннях арганізацыі працы і быту на торфараспрацоўках. Па паступіўшых прапановах было арганізавана сістэматычнае рэагаванне з боку інспекцыі працы ЦСПСБ і ЦП саюза тарфянікаў.

У 1935 годзе апрача прадаўжэння сваёй работы ў тарфяной, дрэваапрацоўчай і запалкавай прамысловасці інстытутам намечана да распрацоўкі некалькі важнейшых пытанняў міжгаліннага значэння. З гэтых работ адзначым: вывучэнне вынікаў першай пяцігодкі па працы і шляхі забеспячэння ўсіх паказальнікаў па працы ў 2-ой пяцігодцы ў прамысловасці БССР; становішча арганізацыі і скарыстання рабочага часу ў прамысловасці БССР; становішча вентыляцыйнай гаспадаркі і задачы вентыляцыйнага будаўніцтва ў БССР у другой пяцігодцы; вывучэнне эфектыўнасці мерапрыемстваў па ахове працы і тэхнікі бяспечнасці ў асноўных галінах прамысловасці БССР.

Асноўным у рабоце інстытута ў 1935 годзе будзе складаць распрацоўка пытанняў па ажыццяўленню адной з шасці ўмоў таварыша Сталіна аб **ліквідацыі ўраўнілаўкі** ў зарплаце, наколькі пытанні зарплаты з'яўляюцца адпраўным звяном у рабоце профсаюзаў. Намечана распрацоўка сістэмы аплаты працы ў вытворчасці будаўнічых дэталей, зарплата скразных прафесій у лесапіленні і дрэваапрацоўцы, аплата рамонтных рабочых у запалкавай прамысловасці, аплата ІТР на торфараспрацоўках, тарыфікацыя работы і рабочых у фанернай і запалкавай прамысловасці.

Значна будзе разгорнута работа **па методыцы тэхнічнага нармавання** і пытаннях арганізацыі працы ў тарфяной, дрэваапрацоўчай і запалкавай прамысловасці.

Важнейшым раздзелам плана работ з'яўляецца вывучэнне **безапасных метадаў** працы ў тарфяной, дрэваапрацоўчай і запалкавай прамысловасці — мерапрыемствы па барацьбе з **электратраўматызмам на торфараспрацоўках, пашпартызацыя дрэваапрацоўчых вар…** з пункту гледжання **тэхнікі бяспечнасці**, шляхі знішчэння небяспечных момантаў працы ў фанернай вытворчасці, норма аховы працы і тэхнікі бяспечнасці ў запалкавай прамысловасці.

З пытанняў прамысловай санітарыі неабходна адзначыць распрацоўку сістэмы вентыляцыі для фанерных заводаў і сістэмы асвятлення ў дрэваапрацоўчай прамысловасці.

Гаворачы аб пэўных дасягненнях інстытута за апошнія паўтара-два гады ў адносінах прыстасавання яго дзейнасці да канкрэтных задач соцыялістычнага будаўніцтва нельга не адзначыць значна ўзмоцненага кіраўніцтва інстытутам з боку ЦСПСБ у сувязі з перадачай інстытута профсаюзам.

Зараз, калі ЦК саюза рабочых фанернай і запалкавай прамысловасці знаходзіцца ў Менску, роля профсаюзаў у справе забеспячэння найбольш эфектыўнай работы нашага інстытута яшчэ больш узмацняецца.

Дырэктар Інстытута МАНУСЕВІЧ.

АСВОІЦЬ БАГЕР

Растучай краіне патрэбна многа торфу. Тарфяная прамысловасць штогод атрымлівае новыя складаныя машыны. Багеры, краны вялікага гідраторфу значна палягчаюць цяжкую працу тарфянікаў, павялічваюць прадукцыйнасць працы.

Гэтыя машыны пачынаюць прымяняцца і на торфараспрацоўках Совецкай Беларусі. Але яны яшчэ не асвоены. Багеры, якія працавалі на торфзаводзе «Большэвік», не далі той прадукцыйнасці, на якую яны разлічаны. А на Асінторфе ў 1935 г. будуць устаноўлены краны вялікага гідраторфу. Гэта яшчэ больш складаныя машыны.

У ліку 26 чалавек, якія канчаюць сёння тарфяны тэхнікум у Менску, і я еду на завод тэхнікам-механікам. Ужо зараз я думаю як буду працаваць. Работы многа, і я яе люблю. Вось і зараз думаю як палепшыць работу багера, як падняць яго прадукцыйнасць, як яго асвоіць?

Часта багер спыняецца на рамонт, часта бываюць прастоі. І ўсё гэта таму, што ў каўшовай раме багера сістэмы «Інсторфа» толькі адна секцыя.

Думаю, што як буду на заводзе, папрацую над тым, каб каўшовую раму разбіць на дзве секцыі. Гэта павялічыць прадукцыйнасць працы—калі ў адной трэба будзе зрабіць рамонт, дык другая будзе працаваць.

Я прывёў толькі адзін прыклад па асваенню новых машын на торфе. Работы значна больш. І гэту задачу я буду ўперта праводзіць, выйшаўшы са сцен тэхнікума. Важная задача. І я шчаслівы тым, што мне, маладому тэхніку-механіку, разам з іншымі таварышамі ў 1935 г. прыдзецца рашаць гэту задачу.

В. ШАБАЧАЎ.

Студэнт-выпускнік тарфянога тэхнікума ў Менску.

ПЕРШЫЯ ДНІ РАЗГОРНУТАГА ГАНДЛЮ ХЛЕБАМ

Рад тэлеграм нашых карэспандэнтаў гавораць аб тым, што пры парафнальна здавальняючай пастаноўцы справы ў хлебных магазінах ёсць рад момантаў, якія патрабуюць неадкладнага іх знішчэння. У прыватнасці вялікі разрыў паміж выпечкай белага хлеба і попытам на яго. Дрэнна абсталяваны многія ўжо існаваўшыя хлебныя магазіны, не ва ўсіх магазінах ёсць умывальнікі, мыла і шчоткі для мыцця рук. Дрэнная дастаўка хлеба, асабліва на акраіны гарадоў і раёнаў.

ТАЛАЧЫНСКІ райсаюз не падрыхтаваўся да продажу хлеба. З трох намечаных магазінаў адкрыты толькі два. Фургон да перавозкі хлеба не быў гатоў к тэрміну. Загадчык хлебнай крамы адмовіўся прымаць хлеб ноччу, а загадаў прывесці яго раніцой.

1 студзеня хлебныя магазіны **Гомеля і Новабеліцы** пачалі прадаваць на гадзіну раней звычайнага. У магазінах на паліцах за белымі фіранкамі, за шкլянымі дзверцамі хлеб белы і чорны, французскія булкі, баранкі і кандзіцерскія вырабы. У кожным магазіне дзяжурыць член горсовета.

Да 11 гадзін дня высвілілася, што ў спажыўца вялікі попыт на белы хлеб. Работнікі горрайгандлю нахаду пераключылі некаторыя пякарні на выпечку белага хлеба.

У ПРАПОЙСКІМ раёне разгарнуўся вольны продаж хлеба. Адкрыты 2 хлебныя крамы. У першы дзень выпечана і прадана 3.200 кгр. Трэба сказаць, што чорны хлеб, выпечаны пякарняй райспажыўсаюза, дрэннай якасці. Значна лепшая якасць хлеба пякарні ОРС'а леспрамгаса. Белага пшанічнага хлеба хапіла толькі да паўдня. Пякарні не забяспечаны сухімі дровамі.

У мясцах лесарасправацовак хлеб быў дастаўлен замест 8 гадзін раніцы к 12 гадзінам дня.

У хлебных крамах **Слуцкага** гарпо культурна, утульна. Прылаўкі афарбаваны пад дуб.

Зусім іначш у крамах Белгандля. Прылаўкі для прадуктаў афарбаваны дрэнна.

У магазінах **Віцебска** чыста, культурна, паліцы запоўнены хлебам, булкамі. Прадаўцы ў белых халатах. У многіх крамах абсталяваны спецыяльныя пакоі, дзе стаяць умывальнікі, ляжыць мыла, ручнікі, шчоткі для рук і т. д.

Неабходна падкрэсліць, што калі ў новаадкрытых магазінах адчуваецца культура, то ў старых магазінах брудна.

Добра справіліся з работай віцебскія хлебазаводы. З 4-х гадзін дня да 7 гадзін раніцы выпечана і дастаўлена ў магазіны 107 тон хлеба. Завод № 2 пусціў у эксплаатацыю яшчэ 2 новыя печы.

Першы дзень шырокага продажу хлеба па Магілеву паказаў, што кіраўнікі хлебазаводаў № 1 і 2 не здолелі забяспечыць узросшы попыт працоўных на белы хлеб. Ён прадаваўся з вялікімі перабоямі.

У 4-х пунктах—ОРС чыгункі, магазін № 3 Белгандля, № 13 і будаўніцтва ТПО сарван продаж хлеба з-за нясвоечасовага сканчэння рамонту. Соўтае «Зара», дзе налічваецца звыш 100 рабочых апрача ўтрымаццаў, яшчэ на сённяшні дзень не ведае, як ён будзе забяспечвацца хлебам.

Гандлюючая сетка, за некаторым выключэннем, падрыхтавалася нядрэнна.

ВІНАВАТЫХ У СТВАРЭННІ ПЕРАБОЯЎ У ГАНДЛІ БЕЛЫМ ХЛЕБАМ—ДА СУДОВАЙ АДКАЗНАСЦІ

У мэтах пашырэння выпечкі белага хлеба Наркамат унутранога гандлю прапанаваў Белпромхлебу давесці выпечку калача па Менску да 30 тон у суткі, а таксама павялічыць выпечку белага хлеба па ўсіх гарадах Беларусі.

Дырэктару Белпромхлеба тав. **Барзунову** і тав. **Петлякову** (Белкаапсаюз) прапанавана прыцягнуць да судовай адказнасці вінаватых у стварэнні перабояў у гандлі белым хлебам.

НЕПРАДБАЧАНЫЯ „ДРОБЯЗІ“

Да 7 гадзін раніцы ўсе 110 магазінаў Менска павінны быць забяспечаны поўным хлебным асартыментам, з 7 гадзін раніцы ва ўсіх канцах горада — на Грушаўскай і пасёлку «Комінтэрн», Старажоўцы і Ляхаўцы, Камароўцы, Пярэспе, Кальварыі — павінен пачацца сва-

ботнікамі МГРК. А тут транспарт бестаіць. У экспедыцыі мітусня, беганіна, гармідар, а толку мала.

У 9 гадзін раніцы ў магазінах раёна таварнай станцыі і завода імя Мяснікова быў перабой з дастаўкай белага хлеба. 2 гадзіны магазіны гандлявалі чорным, бул-

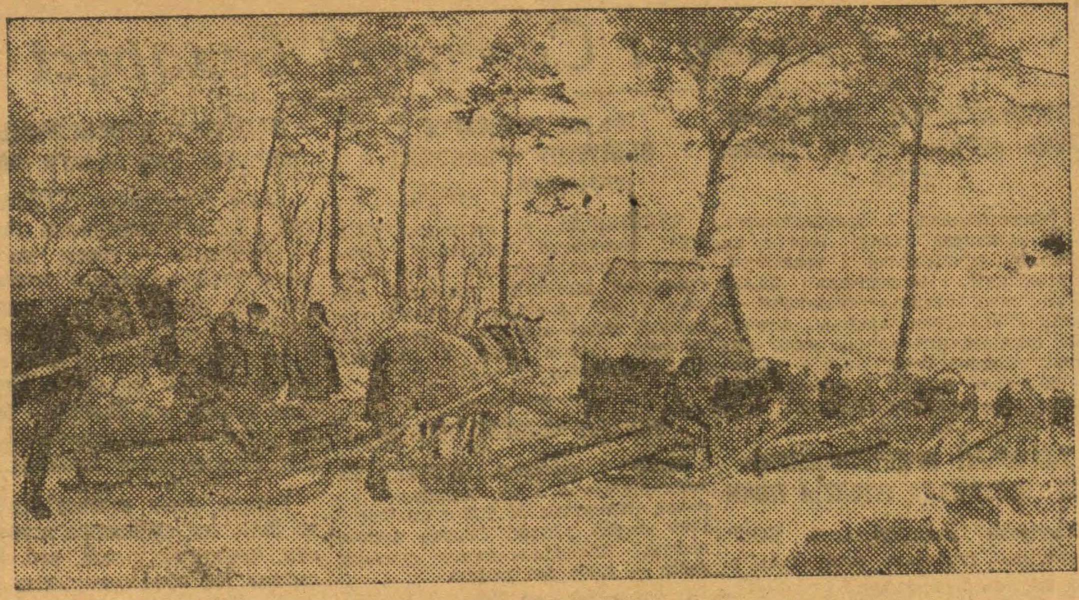

Вывазка лесу калгасам імя 10-га з'езда советаў (Аршанскі раён) праходзіць паспяхова. Вывезена ўжо 480 кубаметраў з 1200, належачых вывазцы. НА ЗДЫМКУ: абоз з лесам.

ВЫРВАЦЬ ФЕРМУ З РУК ШКОДНІКАЎ

(ПІСЬМО КАЛГАСНІКА)

Я тры гады загадваў малочна-таварнай фермай у калгасе «Савецкая Беларусь», Асінаўскага сельсовета, Лёзненскага раёна. Некалькі раз прэміраваўся за добрую пастаноўку работы. Нядаўна, невядома па якіх прычынах, з работы мяне знялі і новым загадчыкам фермы прызначылі Фомінава Ягора. Гэты Фомінаў, будучы раней старшым конюхам, краў звёс ад коней і карміў сваіх свіней, будучы кладаўшчыком разбазарваў калгасны хлеб і т. д. За ўсё гэта ён у свой час быў зняты з работы і аддан пад суд.

Як толькі Фомінаў стаў загадчыкам фермы, на скотным двары запанавала абязлічка. Кожны дзень сталі мяняцца даяркі і паільшчыцы цялят. Даілі кароў каму хацелася, кінулі даглядаць цялят. Цяляты сталі гінуць як мухі ўвосень. Паільшчыцай цялят Фомінаў паставіў Баркову Наталлю, якая тры разы была вычышчана з калгаса за сабатаж і антыкалгасную агітацыю. Як толькі пачалі гінуць цяляты, Баркова прыкінулася хворай, а яе сын Сцяпан мёртвых цялят пераносіў дамоў для адкормкі сваіх свіней.

Калгаснікі абураны такім становішчам. Няма ўліку малака, даяркі яго крадуць. Каровы да даярак не прымацаваны, пануе абязлічка. Фомінаў кажа: «Я гаспадар на ферме і ніхто не мае права распараджацца мною». Так, у адну ноч невядома кім было выдаена пяць кароў. Праўленне аб гэтым добра ведае, але-ж маўчыць. Рэвізійная камісія таксама маўчыць. Толькі калгасны вораг не маўчыць, а арудуе ва ўсю.

ГАПЕЕЎ А.

* * *

ЛЁЗНА. (Ад наш. спецкора)

«Будучы загадчыкам малочна-таварнай фермы т. Гапееў на гэтай рабоце сябе поўнасцю апраўдаў, ён і зараз у нас, у калгасе, з'яўляецца адным з лепшых ударнікаў. Я-б з вялікім задавальненнем яго зноў паставіў на яго ранейшую работу ў якасці загадчыка фермы».

Такую характарыстыку дае т. Гапееву старшыня калгаса «Савецкая Беларусь», Асінаўскага сельсовета, Лёзненскага раёна т. **Хрытоненка Сцяпан**. Аднак, не гледзячы на такі станоўчы водзыў, гэты-ж самы Хрытоненка 17 чэрвеня зняў т. Гапеева з работы.

— Такое было распараджэнне райза, у прыватнасці намеснік загадчыка, ён-жа адказны па жывёлагадоўлі, т. **Нейман**?

— Ні я, ні другія работнікі райза аб гэтай гісторыі нічога не ведалі. Нас ніхто ні аб чым не пытаў і ніякіх распараджэнняў наконт зняцця т. Гапеева мы нікому не давалі. Наадварот т. Гапееў у нас лічыўся зусім нядрэнным работнікам, — аўтарытэтна заяўляе т. Нейман.

Гапеева з работы знялі і на яго месца паставілі Фомінава Ягора, у сваю чаргу знятага з пасады старшага конюха за кражу калгаснага аўса. Яго нават аддалі былі пад суд, але потым гэту справу неяк ўсе ўчасткі фермы. Даволі ўказаць, што за няпоўныя 6 месяцаў панавання Фомінава на ферме паільшчыцамі пабывалі: Баркова Н., Хрытаненка, Багданава, зноў Хрытаненка, Шман Мар'я і Шман Каляліна.

Зразумела, што такое абязлічанае абслугоўванне жывёлы ні да чаго добрага прывесці не магло. Не дзіўна таму, што сярэдні ўдой ад каровы ў летнія месяцы складаў толькі 5-5½ літраў ў суткі і зараз— 2-2½ літра, а даілі і таго менш.

Асабліва агідна адносілася да сваіх абавязкаў Баркова Наталля, у свой час не адзін раз вычышчаная з калгаса. Яшчэ вясной, у рэзультаце яе дрэннага догляду свіней, загінула 6 парасят. Адзін раз, працуючы на ферме, Баркова, нікому нічога не гаворачы, кінула стада і паехала да сваёй дачкі за 20 кілометраў, дзе прагуляла больш трох тыдняў. Фомінаў Ягор пасля яе прыезду зноў узяў быў яе на ферму, але калгаснікі да гэтага не дапусцілі.

Калгасная ферма і зараз яшчэ недаўкамплектавана. Дый зразумела. Толькі-ж за адзін ліпень загінула 8 цялят, і зусім нядаўна, ужо ў лістападзе, адно цялё проста задохлася ў гнаі. Агульны рэзультат такі: за 6 месяцаў «работы» Фомінава на ферме агульнае стада зменшылася на 21 галаву.

З благаслаўлення Хрытоненка і Фомінава ідзе далейшы развал фермы. Цішком ад калгаснікаў былі ўвезены для продажу на базары некалькі парасят. Гэта ў той час, калі для ўкамплектавання свінной дапаможнай гаспадаркі не хапае 14 парасят.

Застаецца дадаць адно, што ўсе гэтыя агіднасці творацца на вачах у Асінаўскага сельсовета, яго стар-

ПАЛЕПШЫЦЬ БЫТАВЫЯ УМОВЫ СТУДЭНЦТВА

(Пісьмо студэнта).

Студэнты **клімавіцкага зоатэхнікума** знаходзяцца ў надзвычай дрэнных бытавых умовах, што перашкаджае нармальнай вучобе.

Інтэрнаты перагружаны, у некаторых пакоях тапчаны стаяць ушчыльную і, такім чынам студэнты спяць пад адной коўдрай. Многія студэнты прыехалі ў тэхнікум без пасцельных прылад і дырэкцыя ім не дапамагае.

У інтэрнатах адсутнічаюць самыя неабходныя рэчы, як рукамыйнікі; няма таксама ў інтэрнатах патрэбнай колькасці сталоў, табурэтак. Лекцыі рыхтаваць прыходзіцца лежачы на ложку. З-за гэтых прычын студэнты на лекцыі прыходзяць не падрыхтаванымі.

Сталовая працуе зусім дрэнна. На 180 студэнтаў ёсць толькі 20 талерак; лыжак зусім няма. Якасць харчавання дрэнная, малая каларыйнасць, меню не змяняецца ўвесь год.

У аўдыторыях холадна; студэнты і выкладчыкі на занятках сядзяць у польтах. З прычыны дрэнных умоў наглядаецца масавы адсеў студэнтаў новага набору.

А. МАНЬКО.

* * *

КЛІМАВІЧЫ. (Ад карэспандэнта «Звязды»).

Клімавіцкі тэхнікум рыхтуе зоатэхнікаў для раёнаў з ведамі па пчалярству, як дадатковай спецыяльнасці ў сельскай гаспадарцы. Падрыхтоўцы спецыялістаў па жывёлагадоўлі партыя і ўрад аддаюць зараз выключную ўвагу.

У якіх-жа ўмовах знаходзіцца клімавіцкі зоатэхнікум? Прайшло больш двух месяцаў вучобы, а ў інтэрнатах тэхнікума няма сталоў, табарэтак. У інтэрнатах адсутнічае малейшая ўтульнасць, у пакоях брудна і цесна. Рыхтаваць лекцыі студэнтам прыходзіцца лежачы на ложках. У большасці студэнтаў няма пасцельнай бялізны.

Адсутнічаюць у дастатковай колькасці сталы і крэслы і ў аўдыторыях. Часта заняткі студэнты праводзяць стоячы. Чаму няма абсталявання для аўдыторый і інтэрнатаў у тэхнікуме? Вось што аб гэтым гаворыць дырэктар тэхнікума **Чычко** і яго намеснік **Бачурын**.

— Абсталяванне было заказана ў Барысаве 1 ліпеня, якое к 1 верасня было ўжо гатова. Для перакідкі яго ў Клімавічы патрэбны два вагоны, але нам іх не даюць.

У сталовых на 130 студэнтаў ёсць усяго 20 талерак. Кухня брудная з праваленай падлогай. Павары працуюць без халатаў. Нават лыжак не могуць дастаць, у той час як у саміх Клімавічах працуе арцель, вырабляючая лыжкі.

Снабжэнне студэнтаў вельмі дрэннае. Акрамя 600 грамаў хлеба, які клімавіцкае гарпо выдае з вялікімі перабоямі, студэнты больш нічога не атрымліваюць. Абеды ў сталовай заўсёды посныя, аднаго стандарту. Зараз сталовая не мае ніякіх запасаў прадуктаў, жывуць як кажуць сённяшнім днём.

Стыпендыю студэнтам не выплочваюць па два месяцы. Гэтыя сродкі скарыстоўваюць на іншыя патрэбы.

Дырэкцыя тэхнікума па-бюракратычнаму адносіцца да законных патрабаванняў студэнцтва. Цікава прывесці такі факт. Студэнты першага курса III групы заключылі соцдагавор у які ўнеслі пункт з патрабаваннем ад дырэкцыі палепшыць іх бытавыя ўмовы. Дырэкцыя тэхнікума расцаніла гэта як «апартунізм», няўменне перамагаць «нашы труднасці».

Як вынік такога дрэннага матэрыяльнага бытавога становішча студэнтаў і бяздушных бюракратычных адносін да іх з боку дырэкцыі тэхнікума і клімавіцкіх раённых арганізацый—у тэхнікуме наглядаецца вялікі адліў студэнтаў. Так, на першы курс было прынята 73 чалавекі, зараз засталося толькі 44.

Нельга абыйсці і таго, што ўсе выкладчыкі ў тэхнікуме выкладаюць дысцыпліны выключна на рускай мове. Аб беларусізацыі тут і не думаюць.

Наркамзем Беларусі павінен неадкладна заняцца Клімавіцкім зоатэхнікумам.

М. ВІШНЕЎСКІ.

СПЕКУЛЯНТЫ І ЖУЛІКІ ПАД ШЫЛЬДАЙ ТАВАРЫСТВА „ПРЫХІЛЬНІК ДЗЯЦЕЙ“

(Пісьмо работніка райгазеты).

У мсціслаўскае таварыства **«Прыхільнік дзяцей»** пралезлі жулікі і спекулянты, якія ператварылі таварыства ў месца сваёй нажывы.

Работнікі чайной (загадчык **Шыфрын**) увесь час купляюць прадукты ў розных спекулянтаў, а потым перапрадаюць іх па павышаных цэнах. Напрыклад, зацвярджае незаконныя рахункі.

У кастрычніку у г. Смаленск за таварамі накіроўваецца Шчарбакоў. Ён вакупляе там розных тавараў на суму 353 руб. 30 кап. Бухгалтар Хомчанка робіць на гэтыя тавары 208 руб. 33 кап. начкідкі, акрамя гэтага дабаўляе 83 руб. 37 кап. камандзіровачных. У рэзультаце тавары гэтыя перапрададзены па недапушчальна вы-

Кальварыі — павінен пачацца свободны гандаль хлебам без картак.

Што-ж атрымалася 1 студзеня? Да 10 гадзін хлеба не атрымалі магазіны пры заводзе імя Молатава, № 33, ларок № 56. Экспедытары МГРК (Гурэвіч, Гільдзінер, Шмуклевіч, Крайка) рашылі завезці магазіну пры заводзе імя Молатава апошнім рэйсам.

Калі з чорным хлебам справа стаяла добра, то зусім дрэнна было з калачом. Завод не даў патрэбнай колькасці белага хлеба, якога патрабавалі магазіны.

Хлеб дрэнны: загарэлы, патрэсканы. Бракёры дзяржаўнай іспекцыі дзесці ходзяць па заводу, а ў магазіны хлеб адпраўляецца недапечаны (26-ты магазін).

І, нарэшце, аб транспарце. У першы-ж дзень прастоі як гужавога, так і аўтатранспарта, даходзілі да 2-х гадзін. Замест 15-20 мінут грузілі фургон больш гадзіны. Людзей не хапала. У самы гарачы час экспедытар хлебазавода ГАЎРЫЛОВІЧ пашоў разлічвацца з рамагазіны гандлявалі чорным, булкай і баранкамі. У магазіне № 28 Менхарчгандля з'явіўся чалавек і гучна з іроніяй сказаў:

— Ага, адразу замінка, ні ў адным магазіне няма белага хлеба...

Чалавек адразу-ж знік. Яго мы бачылі злобствуючым тады, калі ўводзілі картачную сістэму, калі пачалі прадаваць камерцыйны хлеб, калі краіна штодзённа перамагала. Гэта бяссільны вораг, які чапляецца за «замінку».

Зразумела, сям-там ёсць і «замінка», якую выкарыстоўвае класавы вораг. Вось, напрыклад, на Грушаўскім пасёлку горспажыўсаюз пабудаваў ларок № 23 так, што пакупнікам прыходзіцца стаяць на вуліцы, а хлеб падаецца праз акно. Забылі пабудаваць печку, і хлеб, завезены 31 снежня, за ноч замерз. Пакупнікі адмовіліся яго браць. Кіраўнікі горспажыўсаюза рашылі і пачалі будаваць печку ў ларку 1 студзеня. Першы дзень гандлю пайшоў на абсталяванне, і ларок быў закрыт.

Г. Т.

— Такое было распараджэнне старшыні сельсовета т. Цітова, — тлумачыць свой учынак т. Хрытоненка.

Мімаволі напрошваецца пытанне —а як-жа да гэтай справы адносуд. але потым гэту справу неяк замялі.

І Фомінаў заядла ўзяўся за разбурэнне фермы. Абязлічка — лепшы сродак для дасягнення сваёй мэты. Ён і пачаў уводзіць ва гэтыя ... у Асіпаўскага сельсовета, яго старшыні Цітова (сельсовет знаходзіцца побач з калгасам). І яшчэ больш дзіўнай з'яўляецца слепата загадчыка райза т. Шарыкава.

Арк. ЗАРУБЕЖНЫ.

... павышаных цэнах. Напрыклад, купіў Шыфрын у нейкага Краўчанкі 42 кіло камсы па 6 руб. 30 кап. за кілограм, а прадаў па 8 руб., у той час як камерцыйная цана на камсу 2 руб. 50 кап. У Ліўшыца куплена 47 кілограмаў селядцоў па 8 руб. за кіло, на якія Шыфрын зрабіў накідку яшчэ 35 проц., а на селядцы, купленыя ў Белгандлі, Шыфрын зрабіў накідку 50 проц.

Старэйшы бухгалтар таварыства Хомчанка — выхадзец з памешчыкаў, увесь час дапамагае ў спекулятыўных праздзелках Шыфрыну. Ён, нічога не гаворачы, ... дадзены па недапушчальна высокіх цэнах. Вобла, купленая па 2 руб. 50 кап., прадавалася па 5 руб. кгр.

Усю выручку з касы магазіна Хомчанка забірае сабе. Так, з выручкі чайной у суме 3849 руб. у банк Хомчанкам унесена толькі 100 руб., астатняя сума была выдаткавана на купл таварaў у спекулянтаў, а 359 руб. прысвоена.

Ніякай работы таварыства сярод сваіх членаў не праводзіць, нават членскія ўзносы не збіраюцца.

Д. КАГАН.

По слядах выступленняў „Звязды“

„НА НІЗКІМ ІДЭЙНЫМ УЗРОЎНІ“

Гомельскі гарком КП(б)Б прыняў спецыяльную пастанову «Аб якасці партыйных сходаў і пасяджэнняў партыйных камітэтаў» па матэрыялах «Звязды» ад 15 снежня.

У гэтай пастанове гарком зусім правільна адзначае недахопы ў падрыхтоўцы і правядзенні партыйных сходаў, недастатковую ўвагу да самой тэхнікі падрыхтоўкі сходаў, адсутнасць чоткай сістэмы праверкі выканання і т. д.

Такім чынам, Гомельскі камітэт своечасова і правільна ўказаў на неабходнасць умацаваць адзін з важнейшых участкаў партыйнай работы—участак, які адыгрывае надзвычайную ролю ў справе ідэалагічнага і палітычнага выхавання членаў партыі—партыйных сходаў.

Даючы правільны аналіз становішча і зусім правільна арыентуючы арганізацыю на далейшы час, пастанова гаркома не зусім чотка паставіла пытанне аб неабходнасці падняць ідэйны ўзровень партыйнага сходу, неабходнасць насычэння гэтых сходаў глыбокім палітычным зместам.

Мала арганізацыйна добра падрыхтаваць сход (хоць гэта вельмі важна) і прыняць практычную пастанову. Трэба, каб на партыйным сходзе комуніст вучыўся, падымаў свой палітычны ўзровень, развіваў свой светапогляд.

Задача Гомельскага гаркома КП(б)Б—дабіцца хутчэйшага ажыццяўлення дадай пастановы, сістэматычна дапамагаць фабрычна-заводскім партыйным арганізацыям ва ўзняцці ролі партыйнага сходу на большую прынцыпова-палітычную вышыню, ператварыць партыйны сход у магутны сродак ідэйна-палітычнага выхавання комуністаў.

***

Паводле паведамлення сакратара Гомельскага гаркома КП(б)Б т. Шафарэнка, прапанавана інструктарам гаркома і партыйным камітэтам прапрацаваць матэрыялы «Звязды» за 15 снежня аб партдні ў Гомелі і зрабіць з іх належныя вывады. Асобную пастанову прыняў партком фабрыкі «Комінтэрн».

МАСАВЫЯ ВОПЫТЫ ЯРАВІЗАЦЫІ

ПЕККЕР, навуковы работнік Інстытута біялогіі Акадэміі навук Беларусі

Адной з асноўных задач другой пяцігодкі ў галіне сельскай гаспадаркі з'яўляецца задача павышэння ўраджайнасці.

Побач з прымяненнем ужо вядомых аграпрыёмаў, мы павінны шукаць новыя шляхі павышэння ўраджайнасці. **Яравізацыя якраз і ёсць адзін з новых спосабаў, які дае магчымасць больш рацыянальна скарыстаць расліну, паскорыць яе выспяванне і гэтым павялічыць ураджайнасць.** Адкрыў і распрацаваў метад яравізацыі, тэарэтычна і практычна, наш совецкі вучоны, аграном тав. **Лысенка.**

ШТО ТАКОЕ ЯРАВІЗАЦЫЯ?

Розныя расліны для нармальнага росту і развіцця патрабуюць розных кліматычных умоў. Напрыклад, тыя кліматычныя ўмовы, якія патрэбны для росту і выкалошвання азімых злакаў, не падыходзяць для цёплалюбівых раслін, як напрыклад, бавоўнянік. Азімыя злакі, як вядома, высяваюцца восенню і толькі ўлетку будучага года даюць ураджай, у той час як для яравых дастатковы тэрмін вегетацыі з вясны да восені. Расліны патрабуюць для свайго нармальнага развіцця неаднолькавых умоў за ўвесь час свайго развіцця. Так, азімыя ў **пачатку свайго развіцця** адчуваюць патрэбу ў паніжанай тэмпературы. Вось чаму азімыя не могуць каласіцца пры веснавой сяўбе ва ўмовах СССР. Лысенка гэта тлумачыць тым, што ў пачатку свайго развіцця ці першай стадыі развіцця гэтыя расліны адчуваюць патрэбу ў больш нізкай тэмпературы, чым гэта бывае вясной.

Да 1929 года не ведалі спосабаў, **пры дапамозе якіх можна** было-б высеяныя вясной азімыя прымусіць каласіцца і даць ураджай. Знізіць тэмпературу вясной у полі немагчыма. Тав. Лысенка правёў вопыты, дазваляючыя штучна даць раслінам той комплекс фактараў, у якім яны адчуваюць патрэбу для той ці іншай стадыі свайго развіцця. Гэтыя вопыты заключаліся ва ўздзеянні на ледзь наклюнуўшаеся насенне азімай пшаніцы паніжанымі тэмпературамі (ад + 2° да 5°, у залежнасці ад гатунка) пры вядомай вільготнасці. Пасля такой апрацоўкі, азімыя каласяцца пры веснавым пасеве.

Гэты спосаб прыгатаўлення пасеўнага матэрыялу азімых для веснавога пасеву назвалі **яравізацыяй.**

Побач з гэтым было высветлена, што такім-жа метадам можна змагацца з неспрыяючымі ўмовамі (высокія тэмпературы вясной), перашкаджаючымі нармальнаму развіццю яравых і іншых сельскагаспадарчых культур. Цэлы рад гатункаў высокаўраджайных пшаніц (як яравых, так і азімых) і іншыя с.-г. раслін не могуць выкалошвацца або занадта позна выкалошваюцца ў БССР і інш. пунктах нашага Саюза з-за неспрыяючых кліматычных умоў. Метад яравізацыі дае магчымасць перамагчы гэтыя труднасці.

ВОПЫТЫ І ІХ РЭЗУЛЬТАТЫ

Ужо ў 1932 г. спецыяльнай пастановай Наркамзема СССР было прынята разгарнуць масавыя вопыты па яравізацыі с.-г. культур у калгасах і соўгасах СССР. Вопыты па яравізацыі сталі масавай з'явай. Так, паводле даных одэскага Інстытута генетыкі і селекцыі, у 1933 г. на Украіне было пасеяна 110.200 гектараў яравізаванай пшаніцы, 500 га—кукурузы, 300 га — бульбы. Апрача таго, пасевы яравізаванай пшаніцы былі праведзены **ў Паўночнай і Заходняй Сібіры**, на **Паўночным Каўказе**, у **Крыму**, у **Беларусі**, у **Хібінах** і т. д. У 1933 г. ўсяго было ахоплена вопытамі яравізацыі с.-г. культур 13 геаграфічных кропак.

Якавы рэзультаты гэтых вопытаў?

Зводка масавага сектара Адэскага Інстытута за 1933 год.

Вобласці і краі	Павеліч. ураджаю з гектара	Павеліч. ураджаю ў проц.
Харкаўская	1,17 цэнтн.	14,2 проц.
Днепрапетроўская	1,57 »	16,,8 »
Паўночны Каўказ	1,58 »	31,3 »
Сярэдняя Волга	0,8 »	— »
Чувашыя	2,14 »	19,0 »
Усходняя Сібір	3,49 »	36,0 »
У сярэднім па СССР	1,43 »	20,1 »

У тым-жа 1933 годзе былі праведзены вопыты па яравізацыі яравой і азімай пшаніцы ў паасобных раёнах БССР.

У **Горацкім** раёне вопыты былі пастаўлены ў 22 калгасах на агульнай плошчы ў 85 гектараў, у **Дубровенскім** у 12 калгасах на плошчы ў 30 гектараў, у **Мсціслаўскім** у 12 калгасах на плошчы 47 гектараў. У меншым маштабе былі праведзены вопыты ў **Полацкім** і **Рэчыцкім** раёнах.

Нажаль, аб рэзультатах гэтых вопытаў няма вестак. Аднак, папярэднія паведамленні асобных калгасаў гавораць аб становучых рэзультатах. Так, з калгаса **«Чырвоны трактарыст»** брыгадзір - яравізатар паведамляе аб добрым стане ўсходаў, з'явіўшыхся на 3—4 дні раней. Брыгадзір калгаса **«III Інтэрнацыянал»** пісаў: «Люба паглядзець на ўсходы яравізаванай пшаніцы». Па ўсяму Горацкаму раёну было добрае становішча ўсходаў.

Ужо на аснове двухгадовых вопытаў у 1934 г. Наркамзем СССР настанавіў пасеяць яравізаваных с.-г. раслін 1 млн. га па ўсяму Саюзу. Трэба сказаць, што план пасеву яравізаваным матэрыялам перавыканан. Так, у Башкірыі амаль 50 проц. яравога кліну пшаніцы засеяна яравізаваным насеннем, у Ленінградскай вобласці масавымі вопытамі па яравізацыі ахоплена 50 пунктаў.

Асабліва значны эфект атрыман ад пасеваў у засушлівай паласе Саюза. Там, дзе пасевы яравой пшаніцы амаль поўнасцю загінулі ад засухі яравізаваны пасеў даў нармальны ўраджай. Аднак, не менш эфектыўным аказаўся пасеў яравізаваным матэрыялам і на поўначы. Асабліва дзіўны рэзультат трохгадовых вопытаў яравізаваных пасеваў розных гатункаў пшаніц з калекцый, сабраных у Хібінах акадэмікам **Вавілавым** (Усесаюзны інстытут раслінаводства). Ужо можна налічыць дзесяткі гатункаў пшаніцы, выспяваючай на далёкай поўначы ў Хібінах.

ЯРАВІЗАЦЫЯ Ў БССР

Ці прымянімы метад яравізацыі сельскагаспадарчых культур у БССР? Праўда, у нас яшчэ няма дастаткова вопытных даных, правільней, сістэматызаваных даных. Аднак, тыя папярэднія рэзультаты, якія я ўказвала па вопытах в яравізацыяй у асобных раёнах БССР і ў розных пунктах нашага Саюза, сведчаць аб тым, што і ва ўмовах БССР трэба разгарнуць вопыты па яравізацыі ў соўгасах і калгасах. Правядзенне масавых вопытаў па яравізацыі сельгаскультур (у першую чаргу злакаў) павінна стаць у парадак дня ва ўсёй нашай рабоце па павышэнню ўраджайнасці.

Трэба адзначыць, што рад таварышоў няправільна талкуе, што яравізацыя як агратэхнічны прыём прымяніма толькі ва ўмовах засушлівай паласы, што гэта з'яўляецца толькі спосабам барацьбы з засухай. Гэта некалькі звужвае разуменне данага пытання.

Пытанне тут галоўным чынам у тым, каб паскорыць працэсы развіцця раслін, а побач з гэтым мы атрымаем інтэнсіфікацыю (узмацненне) усёй жыццядзейнасці раслін, рэзультатам чаго і з'яўляецца павелічэнне ўраджаю.

Па-другое, яравізацыя дае нам магчымасць выкарыстаць значна большую колькасць добра ўраджайных гатункаў, якія могуць не саспяваць у даным раёне. Асабліва востра паўстае пытанне пашырэння масавых вопытаў яравізацыі ў паўночнай частцы БССР у сувязі з задачай прасоўвання пшаніцы на поўнач БССР.

Асноўнай базай для правядзення вопытаў па яравізацыі сельгаскультур павінна быць **хата-лабараторыя.** У гэту работу трэба ўцягнуць калгасны актыў. У кожным соўгасе і калгасе, дзе мяркуецца ставіць вопыты па яравізацыі, трэба вылучыць аднаго-двух чалавек з лепшых ударнікаў калгасаў і даручыць ім правядзенне гэтых вопытаў.

Для больш паспяховага правядзення гэтай справы пры Наркамземе БССР трэба склікаць курсы для падрыхтоўкі яравізатараў. Такія курсы могуць быць таксама арганізаваны пры больш буйных МТС. На дапамогу ўсёй рабоце па разгортванню масавых вопытаў па яравізацыі павінны быць прыцягнуты навукова-даследчыя інстытуты, ВНУ, аграномы, настаўніцтва і комсамол.

Нам пішуць

⊙ Настаўнікі **Барадзін І.** і **Жытла З. (Старобін)** пішуць, што райана адмаўляецца выплаціць ім грошы за час іх вучобы на перападрыхтоўчых курсах у Гомелі.

⊙ Праўленне калгаса «Чырвоны бераг», Паператнапскага сельсовета (Жлобінскі раён), як паведамляе калгаснік **Цвяткоў,** ігнаруе пастанову ЦК і СНК аб своечасовай выдачы хлеба і промтавараў **тым калгаснікам, якія працуюць на ільне.**

Калгас даўно ўжо выканаў план здачы ільнопрадукцыі дзяржаве, а хлеб і промтавары сярод калгаснікаў, якія працавалі на ільне, яшчэ не размеркаваны.

⊙ Рахункавод калгаса **«1 мая»,** Асіпавіцкага раёна, **Лявіцкі** піша, што у Асіпавічах праводзілася нарада «ўсіх рахункаводаў калгасаў раёна па пытанню ўліку на 1935 г. Але замест 116 рахункаводаў з'явілася толькі 50.

Загадчык райза не падрыхтаваўся да даклада, і нарада прайшла зусім няўдала. Ніякай карысці ад нарады яе ўдзельнікі не атрымалі.

ПА СЛЯДАХ НЕАПУБЛІКАВАНЫХ ПІСЕМ

На допіс **«Коні па-за ўвагай»** Капыльскі райза паведамляе, што факты поўнасцю пацвердзіліся. Райза прыняў меры па ўцяпленню хлявоў і прыстасаванню іх да зімы. Старшыня калгаса «Новая зара» **Пракапеня** за безгаспадарчасць зняты з работы.

***

Селькор Л. пісаў, што старшыня Язінскага сельпо Шпілеля перавышаў цэны на тавары і растраціў 760 руб.

Следчыя органы Стара-Дарожскага раёна паведамляюць, што факты, паказаныя ў заметцы, пацвердзіліся. Следства па справе Шпілені закончана і пераслана пракурору.

***

Селькор Чыжык пісаў, аб злачынствах інспектара Слуцкай канторы «Заготжывёлы» **Мінкіна.**

Райпракурор паведамляе, што заметка пацвердзілася Следства па абвінавачванню Мінкіна па 197 і 204 арт. К. К. скончана і накіравана нарсуду для разгляду.

***

Настаўнік М. паведаміў, што ў калгасе «Іскра Ільіча» (Чырвона-Слабодскі раён) брыгадзір **Сплендзер М.** прагнаў з работы жонку старшыні рэўкамісіі за тое, што муж яе крытыкуе і кантралюе яго работу.

Чырвона-Слабодскі райза паведамляе, што факт поўнасцю пацвердзіўся, **выяўлены яшчэ большыя бясчынствы.** Брыгадзір Спленддзер з **работы зняты.**

***

Калгаснік Украж пісаў, што ў праўленні калгаса «Прагрэс» (Любаньскага раёна) украдзены яго аблігацыі на 25 руб.

Пракурор Гузаў **паведамляе, што** факт адпавядае сапраўднасці.

У праўленні калгаса «Прагрэс» украдзена аблігацый калгаснікаў на 500 р. Былыя рахункаводы праўлення **Суслоў і Ісакаў узяты пад** варту і аддаюцца пад суд.

⊙ Начальнік сплаўучастка **Чэрвеньскага раёна** не выплочвае сплаўшчыкам грошы за вязку і гонку лесу. Аб гэтым пісаў у рэдакцыю сплаўшчык Ф. Таболін, якому таксама не выплочваюць 400 руб.

Пракурор Чэрвеньскага раёна паведамляе, што **факты пацвердзіліся.**

За валакіту ў выдачы сплаўшчыкам зароблены грошай **начальнік** сплаўучастка М. Ф. Ямін **аддан пад** суд па 196 арт. КК.

Грошы сплаўшчыкам выплачаны.

⊙ Селькор **К. П.** паведаміў у рэдакцыю, што рахункавод **Савіцкага** сельпо Курылаў Якуб **падрабляе** грашовыя дакументы.

Мазырскі райпракурор паведамляе, што **факты пацвердзіліся.** Зроблена рэвізія і выяўлена растрата ў суме 432 руб. 16 кап.

На Курылава Якуба **заведзена крымінальная справа.**

ЗАБЯСПЕЧЫЦЬ ЦЁПЛУЮ ЗІМОЎКУ ЖЫВЁЛЕ

(Агляд пісем калгаснікаў)

У сваёй пастанове «Аб паляпшэнні і развіцці жывёлагадоўлі» ліпеньскі пленум ЦК ВКП(б) адзначыў **«выключную важнасць восені гэтага года для ўсёй справы ўздыму жывёлагадоўлі і ў першую чаргу для захавання маладняка і добрага правядзення зімоўкі»**.

Гэта рашэнне абавязвала кожнага камуніста, кіраўніка калгаса, калгасніка і калгасніцу па-бальшэвіцку ўзяцца за сапраўднае стварэнне належных умоў для зімоўкі калгаснай жывёлы. **«Кармы, цёплыя памяшканні, добра падабраныя кадры—вось тры галоўных умовы, якія ў першую чаргу забяспечваюць добрую зімоўку жывёлы»**,—неаднаразова ўказваў ЦО ВКП(б) «Праўда».

Як-жа пераключыліся камуністы, кіраўнікі калгасаў і калгасны актыў БССР на выкананне гэтых задач? Як падрыхтаваліся калгасныя фермы да зімоўкі жывёлы? Хоць ужо наступілі маразы, жывёла ва многіх калгасах застаецца зімаваць у халодных, неацепленых і цёмных памяшканнях. Кармамі ў дастатковай колькасці жывёла не забяспечана.

Вось што піша тав. **Лейбовіч з Дубровенскага раёна.**

«Не глядзячы на тое, што наступілі зімовыя халады, кароўнік калгаса імя Лекерта, Ляднянскага сельсовета, не ацеплен і жывёла застаецца зімаваць у памяшканні, дзе прадзіраўлена страха, сцены. А старшыня калгаса Гурэвіч бяздзейнічае».

Не лепшыя ўмовы створаны для жывёлы і ў калгасе «КІМ», Грабёнскага сельсовета, **Чэрвеньскага раёна.** Калгаснікі **Івановіч, Ахрамовіч, Кліндзюк** паведамляюць:

«У калгасе стада стаіць у цёмных і неацепленых памяшканнях. Кармушак няма, корм кідаецца пад ногі, у выніку чаго корм перамешваецца з гноем і жывёла яго не есць. Кароў пояць бруднай вадой.

Калі работнікі МТФ ставілі перад старшынёй калгаса пытанне аб стварэнні належных умоў для жывёлы як (пабудаваць кармушкі, закупіць цэбры і інш.), дык старшыня калгаса **Зігмантовіч** ніякай увагі на іх патрабаванні не звярнуў.

лі ў адну клетку. І Зігмантовіч лічыць гэта нармальным».

Няма клопатаў аб жывёле і ў калгасе «Комунар», Рубілкаўскага сельсовета **(Дзяржынскі раён).** «Тут кожны дзень мяняюцца кадры. З-за абязлічкі несвоечасова пояць і кормяць і зусім не чысцяць. На ферме ў брыгадзе «Баравіках» 14 снежня 5 кароў засталіся нядоенымі.

«Прымацаваны да МТФ член праўлення Рудак Я. на ферме не бывае»,—паведамляюць калгаснікі **Жыдовіч** і **Лойка.**

А вось што піша селькор **Анісевіч** з калгаса імя Дзержынскага, Браніслаўскага сельсовета **(Жыткавіцкі раён)** — «Маладняк знаходзіцца ў дрэнным становішчы з-за нядбайных адносін кіраўнікоў калгаса. Тут маладняк не разбіт на групы, усе ў адным хляве; у выніку двое цялят загінула і яшчэ 4 зусім слабыя».

Такое-ж становішча і ў радзе калгасаў **Полацкага, Бабруйскага** і іншых раёнаў. Былы старшыня Бабруйскага РВК **Мінчонак** на з'ездзе саветаў проста заявіў: «Трэба сказаць, да гэтага часу мы справай жывёлагадоўлі займаліся дрэнна. Будучы ў некаторых калгасах я заўважыў, што памяшканне для жывёлы не падрыхтавана. Страха, падваротніцы і сцены не адрамантаваны».

У калгасе «Шлях Леніна», Замшанскага сельсовета **(Полацкі раён),** у мінулым годзе загінула 23 проц. прыплоду. Аднак, агіднасці мінулага года не ліквідаваны. І ў гэтым годзе для цельных кароў няма раздзельнага памяшкання. Ацяліўшыеся каровы стаяць у маленькім халодным хляве. Не лепш і з астатняй жывёлай.

Наступіла зіма. Неабходна зараз-жа праверыць і падрыхтаваць добрыя стойлы для жывёлы. Кожны скотны двор, свінарнік павінны быць пад асобым кантролем калгаснікаў і калгасніц-ударніц. У справе жывёлагадоўлі таксама патрэбны інспекцыі па якасці, як і ў паляводстве.

Кожны скотны двор, свінарнік павінны быць агледжаны раённай і сельсавецкай камісіямі, аб чым патрэбна скласці адпаведны акт.

Патрэбны бальшэвіцкія клопа-

Па Саюзу і Совецкай Беларусі

АЎТАТРАКТАРНАЯ ПРАМЫСЛОВАСЦЬ ПЕРАВЫКАНАЛА ГАДАВЫ ПЛАН

Аўтатрактарная прамысловасць СССР выканала план 1934 г. па выпуску аўтамабіляў і трактароў. Аўтамабіляў выпушчана 72.458 (100,6 проц. плана), трактароў — 90.729 (100,8 проц. плана). Апрача таго перавыканан гадавы план выпуску валавой прадукцыі ў паўтара мільярда рублёў і заданае зніжэнне сабекошту на 17 проц.

ХАРЧОВАЯ ПРАМЫСЛОВАСЦЬ БССР ВЫКАНАЛА ГАДАВЫ ПЛАН

Харчовая прамысловасць БССР упершыню выканала план 1934 г. у цэнасным выражэнні.

Прадпрыемствы Упаўнаркамхарчпрома СССР выканалі план на 100,4 проц. Прадпрыемствы Белхарчпромсаюза выканалі план датэрмінова 20 снежня, даўшы прадукцыі на 17,7 млн. руб. Мукамольная прамысловасць Упаўкамзага выканала план на 102,5 проц.

Харчовая прамысловасць Наркаммясапрома БССР выканала план датэрмінова на 101,1 проц.

Усяго харчовай прамысловасцю (б. сістэмы Наркамснаба) выпушчана прадукцыі ў нязменных цэнах 1926-27 года на 151 млн. руб., ці на 22,2 млн. руб. больш, чым у 1933 г.

КАЛГАСНАЯ ПЛАНЕРНАЯ ШКОЛА

СІМФЕРОПАЛЬ, 2 студзеня. (БЕЛТА). У калгасе імя Семёнава (Старакрымскі раён) адкрылася першая ў Крыме калгасная планерная школа. Для абучэння калгаснікаў планерызму Вышэйшая планерная школа ў Кактэбелі вылучыла вопытнага інструктара.

НОВАЕ ПАЛЕССЕ

Палессе — у мінулым край дзікіх і непраходных балот — у рэзультаце буйных меліярацыйных работ ператвараецца ў квітнеючы культурны куток Беларусі.

На былых балотах вырастаюць калгасы, соўгасы, аснашчоныя навейшай тэхнікай.

На мелірыраванай глебе ў гэтым годзе арганізаван новы лугавы соўгас, які займае тэрыторыю да 4.000 гектараў. Пачата падрыхтоўка да арганізацыі другога буйнага лугавога соўгаса.

Рэкі ператвараюцца ў выгодныя лесасплаўныя артэрыі. У балот будзе адваявана 48.000 гектараў зямлі, з якіх 20.000 гектараў

11.750 ТРАКТАРОЎ ВЫПУСЦІЎ ЧЭЛЯБІНСКІ ТРАКТАРНЫ ЗАВОД

ЧЭЛЯБІНСК, 2 студзеня. (БЕЛТА). Чэлябінскі трактарны завод звыш гадавой праграмы ў 10 тысяч трактароў выпусціў кіраўскую калону ў 102 трактары. Сабекошт прадукцыі ніжэй задання. З дня свайго пуску завод зняў з канвеера 11.752 трактары.

ФАНТАН ЧЫСТАЙ НАФТЫ

БАКУ, 2 студзеня. (БЕЛТА). На нафтапромысле імя Кагановіча з новай свідравіны № 232 з глыбіні ў 1400 метраў ударыў фантан чыстай нафты. Першапачатковы сутачны дэбіт — 1.050 тон нафты.

СТЫПЕНДЫІ ІМЯ КІРАВА

МАСКВА, 2 студзеня. (БЕЛТА). Для ўвекавечання памяці **С. М. Кірава** Наркамцяжпром устанавіў рад стыпендый яго імя ў навучальных установах наркамата.

У Ленінградскім індустрыяльным інстытуце ўстаноўлена 15 стыпендый на 200 руб., у Азербайджанскім чырвонасцяжным індустрыяльным інстытуце — 10 стыпендый па 200 руб., у Бакінскім нафтавым тэхнікуме імя Октябрскай рэвалюцыі — 4 стыпендыі па 125 руб., у Балаханскім нафтавым тэхнікуме імя Ласаля — 4 стыпендыі па 150 руб., у Грозненскім нафтавым тэхнікуме — 2 стыпендыі па 125 руб., у Ленінградскім хімічным інстытуце імя Мендзелеева 5 стыпендый па 125 руб. і ў Кіраўскім (б. Красна-Пуцілаўскім) тэхнікуме 5 стыпендый па 125 руб.

Стыпендыі імя Кірава прысуджаюцца студэнтам дырэктарамі навучальных устаноў за выдатную акадэмічную вучобу. Стыпендыяты карыстаюцца радам ільгот, у прыватнасці пераважным правам на залічэнне ў аспірантуру.

СУСВЕТНЫ РЭКОРД ДОМЕННЫХ ПЛАВАК

НІЖНІ ТАГІЛ, 1 студзеня. (БЕЛТА). Ударнікі металургічнага завода атрымалі ў мінуўшым годзе буйныя перамогі. Доменшчыкі выпусцілі звыш плана 11 тысяч тон чыгуну. Мартэнаўцы выплавілі 5 тысяч тон сталі звыш плана. Імі ўстаноўлен сусветны рэкорд працяжнасці кампаніі пячэй. Печ № 1 выдала ўжо 480 плавак.

НАСУСТРАЧ VII З'ЕЗДУ СОВЕТАЎ

ЧЭЛЯБІНСК, 1 студзеня. (БЕЛТА). Ударнікі Чэлябінскага ферразавода абавязаліся выплавіць паўтары тысячы тон ферасплаваў звыш плана ў падарунак VII з'езду совету. Гэта абавязацельства выка-

МАГУТНАЯ ДЭМАНСТРАЦЫЯ ПЕРАМОГ КАЛГАСНАГА ЛАДУ

БАКУ, 2 студзеня. (БЕЛТА). Вынікі сельскагаспадарчага года ў Азербайджане — новая магутная дэманстрацыя перамог калгаснага ладу. Як правіла, кошт працадня ў 2 і ў 3 разы вышэй леташняга. Ёсць калгасы, якія дабіліся выключна высокіх даходаў. Верхаянская арцель імя Калініна выдала на працадзень 30 кілограмаў зярна з іх 29 кілограмаў пшаніцы.

Валавы даход калгаса імя Буніат Задэ, які займаецца агародніцтвам, перавысіў 1 млн. руб. Выканаўшы ўсе абавязацельствы перад дзяржавай, прадаўшы лішкі гародніны кааперацыі, калгас цяпер закончыў размеркаванне даходаў па працаднях. Лепшы ўдарнік Абас Оглы атрымаў **16 тыс. руб.** чыстага даходу, ударнік Рыза Оглы Бабір разам з сям'ёй атрымаў даход **у 30 тыс. руб.** У калгасе разгарнулася вялікае культурна-бытавое будаўніцтва; будуюцца дзесяткі новых каменных дамоў, разгарнулася падрыхтоўка да будаўніцтва палаца культуры (вылучана 250 тыс. руб.)

У Нарыманаўскім раёне нацыянальна-нямецкія калгасы імя Тэльмана і «Аграба» толькі за кошт даходаў ад вінаградарства выдаюць на працадзень **38 — 45 руб.**

ПРАЕКТ БУДАЎНІЦТВА РЭЧНАГА МАНЫЧСКАГА ШЛЯХУ

МАСКВА, 2 студзеня (БЕЛТА). Народны Камісарыят воднага транспарта зацвердзіў канчатковы праект будаўніцтва рэчнага Манычскага шляху (у Азова-Чорнаморскім краі).

Гэты шлях будзе створан з дробных рэк і азёр на адлегласці 305 клм. — ад паселішча Дзіўнае да месца ўпадзення ракі Заходні Маныч у Дон.

Для падняцця вады будуюцца тры вялікія плаціны — Усцьевая, Веселінская і Пралетарская. Затрыманая гэтымі плацінамі вада зробіць Манычскі шлях суднаходным. На Веселінскай плаціне, якая мае ў даўжыню 6 клм., работы вядуцца ўжо даўно. Земляныя работы ў асноўным закончаны.

Ужо створан суднаходны шлях даўжынёй каля 90 клм.

Манычскі водны шлях акажа вялікі ўплыў на развіццё прылягаючых раёнаў. Заходняя частка гэтага шляху прыме на сябе хлебныя грузы, якія цяпер ідуць гужом да Сальска, а затым па чыгунцы да Растова-на-Доне. У зваротным нап-

АБ АДКАЗНАСЦІ ЗА УТРАТУ ПАШПАРТА ПА НЯДБАЙНАСЦІ

Цэнтральны Выканаўчы Камітэт СССР і Совет Народных Камісараў Саюза пастанавілі дапоўніць палажэнне аб пашпартах наступным пунктам:

У выпадку ўтраты або пакражы пашпарта ў рэзультаце яго нядбайнага захавання, уласнік пашпарта штрафуецца ў адміністрацыйным парадку ў размеры 100 руб. і замест новага пашпарта атрымлівае часовае пасведчанне. Гэта пастанова выдана ў мэтах барацьбы з пачасціўшыміся выпадкамі ўтраты пашпартоў з-за нядбайнасці іх уласнікаў.

НАВУКА І ТЭХНІКА

ЯБЛЫЧНЫЯ КАНЦЭНТРАТЫ ДЛЯ ФРУКТОВЫХ ВОД

Вядома, якое значэнне мае вясной і летам прыемны на смак газаваны напітак.

Вельмі каштоўны канцэнтрат для напітку можна атрымаць з яблык шляхам замарожвання соку, пры якім канцэнтрат выдзяляецца цэнтрафугаваннем, або шляхам выпарвання вады награваннем.

У НДІ харчовай прамысловасці БССР вывучаўся спосаб прыгатавання яблычнага канцэнтрата выпарваннем у вакууме. Выпрабаванні далі добрыя вынікі.

Яблычны сок неабходна ачысціць ад узважаных калоідных частак так, каб ён паступаў для канцэнтрацыі зусім празрыстым. Мы ўжывалі спосаб хуткага награвання яблычнага соку. Пасля гэтага сок змешвалі з інфузорнай зямлёй (папярэдне пракаленай для стэрылізацыі) і фільтравалі яго праз азбест. Атрымліваецца крыштальна-празрысты сок, які паступае ў канцэнтрацыю і дае добры прадукт.

Пункт канцэнтрацыі для асноўных прамысловых гатункаў яблык БССР хістаецца паміж 55-75 проц. сухіх матэрый, у залежнасці ад гатунку яблык.

Старшы навуковы работнік НДІ харчовай прамысловасці БССР А. ВЕЧАР.

УНОСЯЦЬ НА ПАБУДОВУ АГІТЗВЯНА ІМЯ III УСЕБЕЛАРУСКАГА З'ЕЗДА РАБСЕЛЬКОРАЎ

◆ Прапойская райгазета **«Калгасны шлях»** уносіць на пабудову агітзвяна імя 3-га ўсебеларускага з'езда рабселькораў 607 руб.

ТУМАРЫНСОН.

◆ Лоеўская раённая газета **«Калгаснік»** сабрала на пабудову агітзвяна 980 руб. Асабліва вызначылася ў зборы сродкаў рэдкалегія калгаса **«Гомельскі пролетарый»**, якая сабрала 110 руб. і селькоры Мядзведзеў — 81 руб., Казачэнка Ганна — 76 руб. і т. д. Збор сродкаў прадаўжаецца.

Адказны рэдактар КАЗЛОЎ.

◆ На пабудову агітзвяна па Гомелю сабрана 4.797 руб. 85 кап.

«Палеская праўда» — ШЛЕЙФМАН.

◆ Рэдакцыя газеты **«Будзёнавец»** (орган палітаддзела конесоўгаса № 59) сабрала на пабудову агітзвяна 458 руб. Збор сродкаў прадаўжаецца.

ІОФЕ.

ПАВЕДАМЛЕННІ

Аддзелам культуры і прапаганды ленінізма ЦК КП(б)Б 4 студзеня 1935 г. у ЦК, пакой № 100 (5 паверх) склікаецца **НАРАДА ТАВАРЫШОЎ, ПРЫМАЦАВАНЫХ ДА РАЁНАЎ ДЛЯ ПРАПАГАНДЫСЦКАЙ РАБОТЫ.**

На нараду павінны з'явіцца наступныя таварышы: Сыцько, Ільюшын, Гольдберг, Лейбовіч, Лібман, Кірушын, Матусевіч, Станкевіч, Панкевіч (БелАН); Валабрынскі (Медінстытут); Казакоў, Мельцэр, Хейфец, Карнейчык, Палонскі (ВПІ); Окур, Левін (ВКСГШ); Лозбень, Башкевіч (НКАсветы); Каляда, Ніканораў, Дзьякаў (БДУ); Рудзіцкі (Інстытут соўправа); Левін Я., Майтэхнічны інстытут); Балоцін, Драгілеў (КІЖ).

◆ Аддзел культуры і прапаганды ленінізма Менгаркома КП(б)Б склікае 4 студзеня ў 18 гадзін у Доме партактыва (малая зала) **СХОД ПРАПАГАНДЫСТАЎ ПАРТЫЙНАЙ І КОМСАМОЛЬСКАЙ СЕТКІ І КОМУНІСТАЎ — НАВУКОВЫХ РАБОТНІКАЎ.**

ПАПРАЎКА

У першым абзацы гутаркі з народным камісарам фінансаў БССР тав. Хацкевічам, якая змешчана ў «Звяздзе» ад 2 студзеня 1935 года, па віне стыльрэдактуры ўкралася грубая памылка. Надрукавана: «да 1-га студзеня 1935 года», трэба чытаць: **«да 1-га студзеня 1933 года».**

увагі на іх патрабаванні не звярнуў.

Выключна дрэнна ўтрымліваюцца і свінні. Па 8-10 свіней вагна-

патрэбна скласці адпаведны акт.

Патрэбны бальшэвіцкія клопаты ў справе забеспячэння цёплай зімоўкі жывёле.

Рэкі пераўтвараюцца ў выгодныя несасплаўныя артэрыі. У балот будзе адваявана 48.000 гектараў зямлі, з якіх 20.000 гектараў адводзіцца пад вядучыя культуры — каноплі і культуры траў.

тары тысячы тон ферасплаваў звыш плана ў падарунак VII з'езду советаў. Гэта абавязацельства выканана. Па 30 снежня выпушчана звыш задання каля 1800 тон.

грузы, якія цяпер ідуць гужом да Сальска, а затым па чыгунцы да Растова-на-Доне. У зваротным напрамку судны павязуць гаручае для соўгасаў і МТС, будаўнічыя матэрыялы, прамысловыя тавары і інш.

канораў. Дзьякаў (БДУ); Рудзіцкі (Інстытут соўправа); Левін Я., Майзель Ю., Зюськоў (Інстытут гісторыі партыі); Астроўскі, Саламаха (палі-

тацы: «да 1-га студзеня 1933 года»

Адказны рэдактар Н. ЛЕНЦНЕР.

Гукавы кіно-тэатр „ЧЫРВОНАЯ ЗОРКА" — кіно-джаз-камедыя **ВЯСЁЛЫЯ РЭБЯТЫ**

Гукавы кіно-тэатр „Пролетарый" — Мастацкі гукавы фільм **Апошні маскарад**

Кіно „Інтэрнацыянал" — Совецкі мастацкі фільм **Законы шторма**

Кіно „Спартак" — Усходні прыгодніцкі фільм **СЕВІЛЬ** у 8 частках

„НАРКОМУНУТГАНДАЛЬ РСФСР"
Дзяржаўн. Пасылачн. Гандаль
„ПОСЫЛГОСТОРГ"
Москва, Мясницкая вул., д. 47-131

ДА ЎВАГІ СЕЛЬСКА-ГАСПАДАРЧЫХ ШКОЛ І ЗОАТЭХНІКУМАЎ

„ПОСЫЛГОСТОРГ" высылае ў любы пункт Саюза:

„МАДЭЛЬ РАЗБОРНАГА КАНЯ".

Цана 365 руб. 75 кап.

У паказаную цану ўключан кошт упакоўкі і перасылкі.

Пры высылцы на далёкія акраіны—цана за ўказаную мадэль даражэй на пяць проц.

Заказы арганізацый выконваюцца па атрыманні „ПОСЫЛГОСТОРГОМ" 50 проц. поўнага кошту, у тэрмін ад 10 да 25 дзён, у залежнасці ад адлегласці.

Заказы і грошы шліце па адрасу: Москва, Мясницкая, 47-131 „ПОСЫЛГОСТОРГУ" Наш разл. рахунак № 6757 у Маскбл. канторы Дзяржбанка

Патрабуйце нашы каталагі: па абсталяванню фізічных габінетаў муляжам, агралабараторнага абсталявання, дыяпазітывам на плёнцы і шкле і апаратуры да іх.

Каталагі высылаюцца па атрыманні 20 кап. паштовымі маркамі.

Панчошна-трыкатажнай арцелі імя КРУПСКАЙ

патрэбны:

1) кваліфікаваныя работніцы-панчошніцы, вязальшчыцы, а таксама і некваліфікаваныя;

2) майстар па фарбовачнай справе;

3) механікі, ведаючыя вязальныя і трыкатажныя машыны.

Звяртацца: Менск, Школьная, 6.

ПРАЎЛЕННЕ.

Смілавіцкаму сельска-гаспадарчаму тэхнікуму раслінаводства

патрэбен

выкладчык па беларускай мове і літаратуры.

Кватэрай тэхнікум забяспечвае.

Звяртацца па адрасу: БССР, п. в. Смілавічы, с.-г. тэхнікум раслінаводства, тэлеф. № 19.

ДЫРЭКЦЫЯ.

4-га студзеня ў 7 гадзін вечара, у Горсовеце (II паверх, пакой № 32) АДБУДЗЕЦЦА

НАРАДА

ПА ПЫТАННЮ

ПАДРЫХТОЎКІ да XI З'ЕЗДА Советаў БССР

ЯЎКА кіраўнікоў і дырэктароў наступных устаноў і прадпрыемстваў АБАВЯЗКОВА:

Адміністрацыйна-гаспадарчае кіраўніцтва Універсітэцкага гарадка, Белдзяржпраект, гаспадарчая частка Наркомунутсправ, кіраўніцтва гасцініцамі, Дзяржбанк. Менаддзяленне Белдзяржкіно, Дома Чырвонай Арміі, ГУМ, Электразбыт, АТС, архітэктурна-будаўнічы тэхнікум, ВКСГШБ, ЦСПС, Дом селяніна, НДІ, фабрыка «КІМ», БАН, сампромкааперацыя, Горспажывусаюз, Менхарчгандаль, Белкаапсаюз, Белдзяржтэатр, Польскі тэатр, Яўрэйскі тэатр, заводы: імя Варашылава, імя Кірава, імя Молатава, імя Мяснікова, «Большэвік», «Ударнік», спіртаводачны завод, „Чырвоны золак", шклозавод „Пролетарый", фабрыкі: «Окцябр», імя Кагановіча, „Комунарка", імя Крупскай, «8-га сакавіка», скарняжная „1-га мая" і шчацінная.

МЕНГОРСОВЕТ.

УВАЗЕ КІРАЎНІКОЎ РАХУНКОВЫХ АПАРАТАЎ

БЕЛАРУСКАЯ КАНТОРА „СОЮЗОРГУЧЕТ" ПРЫМАЕ ПАДПІСКУ на 1935 ГОД

па кансультацыйна-інфармацыйнаму абслугоўванню.

АБАНЕНТЫ Ў 1935 Г. АТРЫМАЮЦЬ:

1. КАРТАТЭКУ ПА ПЫТАННЯХ ДЗЕЙНІЧАЮЧАГА ЗАКОНАДАЎСТВА:

а) сістэма кіраўніцтва соцыяліст. гасп.; б) планаванне; в) капітальнае будаўніцтва; г) крэдыт і банкі; д) цэнаўтварэнне; е) праца і соцстрах; ж) падаткі і зборы; з) фонды і рэзервы; і) гаспадарчы разлік і дагаворныя адносіны; к) учот і справаздачнасць.

АКРАМЯ ТАГО ПРАВОДЗІЦЦА:

4. Сістэматычная высылка бібльюлеаў інструкцый па актуальных пытаннях учоту і справаздачнасці.
3. Снабжэнне абанентаў копіямі адказаў і заключэнняў па найбольш характэрных пытаннях учоту і справаздачнасці.
4. Сістэматычная высылка бібліяграфічнага апісання літаратуры.
5. Арганізацыя штомесячных калектыўных кансультацый.
6. Пісьмовыя заключэнні і кансультацыі па пытаннях абанентаў.
7. Снабжэнне копіямі апублікаваных законапалажэнняў, форм інструкцый.

АБАНЕМЕНТЫ ВЫПУСКАЮЦЦА Ў ПЯЦІ СЕРЫЯХ.

СЕРЫЯ **А** —абслугоўванне прадпр. сістэмы НКЦП, НКЛП,
» **Б** — » » » Наркомлес
» **В** — » » » Наркамхарчпром
Наркомунутгандаль
» **Г** — » » » Промкааперацыі
» **Д** — » » » Спажывукааперацыі.

Для кожнай серыі ўстаноўлена аплата пры падпісцы ў індывідуальным парадку 250 р. у год і ў цэнтралізаваным парадку для некалькіх арганізацый сістэмы—200 р. у год.

Для арганізацыі, з'яўляўшыхся абанентамі ў 1934 г., абанементная плата ўстанаўляецца пры індывідуальнай падпісцы 200 р. у год, пры падпісцы ў цэнтралізаваным парадку—150 руб. у год.

ПАДПІСКА ПРЫМАЕЦЦА

ў Беларускай канторы «СОЮЗОРГУЧЕТА»—Менск, Комуністычн., 16.
Разліковы рахунак «СОЮЗОРГУЧЕТА» ў Менскай канторы Дзяржбанка № 150-179.

СОЮЗОРГУЧЕТ.

Сёння, 3-га студзеня, інстытут мовазнаўства Беларускай Акадэміі Навук

арганізуе

ДАКЛАД ПРАФ. Т. П. Ломцева

на тэму **„Акад. Н. Я. МАРР і яго вучэнне".**

Даклад будзе прачытан у канферэнц-зале БелАН у 7 гадзін вечара.

Сектар па замежных справах ЦК т-ва Чырвонага Крыжа БССР
(Менск, вул. Карла Маркса, 3)

РАСШУКВАЕ родзічаў ніжэйпералічаных асоб:

ЗНАХОДЗЯЦЦА ЗА ГРАНІЦАЙ	РАСШУКВАЮЦЦА
1. **ЛЕАНОВІЧ** Сцяпан —	брат ЛЕАНОВІЧ МІХАІЛ
2. **ГОРКА** Фёдар —	бацькі, браты і сёстры
3. **Муха** Еглін —	маці МУХА АГАФІЯ
4. **КОПОТ** Тоні —	бацькі, браты і сёстры
5. **КАТАНІНІК** Рыгор —	брат КАТАНІНІК ІВАН
6. **КЕТРЫК** Канстанцін —	маці КЕТРЫК АЛЕКСАНДРА
7. **МІЛЬНЕК (Мельнічук), Алекс**—	бацькі Іван і Марыя
8. **СТАСЮК** Сцяпан —	маці АНТАНІНА.
9. **МІХНЮК** Том —	бацька МІХНЮК ПЕТР.
10. **ПЛАТУН** Джон —	бацькі МІХАІЛ і МАРЫЯ.
11. **УЛІЦКІ** Макс —	бацькі, браты і сёстры
12. **ЗЕЛІК** Сем —	бацькі, браты і сёстры

УВАГА: Трэба ведаць, што прозвішчы пры перакладзе з замежных моў на расейскую могуць быць пераблытаны

МАЙСТЭРНЯ ПА РАМОНТУ ПІШУЧЫХ МАШЫН, АРЫФМОМЕТРАЎ, ВЕЛАСІПЕДАЎ, ПАТЭФОНАЎ І НІКЕЛІРОВАЧНАЯ Менгорсовета

ПЕРАМЯСЦІЛАСЯ

Ў НОВА-АБСТАЛЯВАНАЕ ПАМЯШКАННЕ НА РАГУ Комсамольскай і Нямігскай вул., 2-15 і прыступіла к прыёму заказаў.

МЕХАНІКІ па рамонту пішучых машын выклікаюцца **па тэл. 22-302.**

АДКРЫТ таксама ПРЫЁМ ЗАКАЗАЎ

на ювелірныя работы, абнаўленне і пасерабрэнне лыжак, відэльцаў і інш. прадметаў.

ПРЫМАЮЦЦА ЗАКАЗЫ НА РАМОНТ МАШЫННАГА АБСТАЛЯВАННЯ.

Рознастайныя токарныя і слясарныя работы.

Пры майстэрні ёсць таксама медна-ліцейная, выконваючая розныя ліцейныя работы.

АДМ[illegible]

На падставе палажэння, зацверджанага СНК БССР ад 27 чэрвеня 1934 г.

КІРАЎНІЦТВА па КАНТРОЛЮ за РЭПЕРТУАРАМ і ВІДОВІШЧАМІ пры НАРКОМАСВЕТЫ БССР

прапануе ўсім дырэктарам тэатральна-відовішчных прадпрыемстваў, акрамя непасрэдна падпарадкаваных НКА БССР, заг. клубамі, рэстаранамі і кафэ, у якіх ёсць канцэртна-эстрадныя пастаноўкі,

ПРАДСТАВІЦЬ У КІРАЎНІЦТВА НАСТУПНЫЯ ВЕСТКІ:

ПА ФОРМЕ:

1. Назва прадпрыемства,
2. Характар прадпрыемства,
3. У чыім веданні знаходзіцца,
4. Прозвішча кіраўніка прадпр.
5. Прозвішча мастацкага кіраўніка,
6. Стацыянарнае або перасовачнае
7. Склад групы або калектыва.
8. Вытворча-рэпертуарны план або праграма.
9. Дакладны адрас установы.

Тэрмін рэгістрацыі—5 студзеня 1935 г.

Весткі прадстаўляюць установы, якія знаходзяцца ў г. Менску.

Установы, незарэгістраваныя да ўказанага тэрміну, будуць прыцягнуты да адказнасці, як парушыўшыя закон аб кантролі за рэпертуарам і відовішчамі.

Адрас кіраўніцтва: г. Менск, вул. Кірава (был. Універсітэцкая, 45, памяшк. кансерваторыі).

Прыём — з 6 да 8 г. вечара.

Кіраўніцтва па кантролю за рэпертуарам і відовішчамі пры НКА БССР.

ВЫДАВЕЦТВА **„РАДИОИЗДАТ"**—Москва, Петровка, 12

АДКРЫТА ПАДПІСКА на 1935 год

„РАДИОГАЗЕТА"

Орган Усесаюзнага камітэта па радыёфікацыі і радыёвяшчанню пры СНК СССР і Камітэта садзейнасці радыёфікацыі і радыёаматарству пры ЦК ВЛКСМ.

Падпісная цана на 12 мес.—12 р.

„ГОВОРИТ СССР"

Орган Усесаюзнага радыёкамітэта пры СНК СССР. Журнал багата ілюстраваны, выходзіць 2 разы ў месяц аб'ёмам 4 друкарскіх аркушы кожны нумар.

Падпісная цана: на 12 мес.—18

ПАДПІСКА ПРЫМАЕЦЦА ВА УСІХ ПАШТОВЫХ АДДЗЯЛЕННЯХ.

Да ўвагі лячэбных устаноў, урачоў і хворых

З прычыны немагчымасці для заводаў выконваць безупынна паступаючыя нам патрабаванні асобных устаноў і асоб, „ВОХИМ-ФАРМ" просіць накіроўваць гэтакія ў спецыяльна арганізаваную для гэтай мэты пасылачную кантору ў Менску па адрасу:

Белаптэкакіраўніцтва, пасылачная кантора, Менск, БССР, Комунальная вул., д. № 1

УСЕ ніжэйуказаныя прэпараты высылаюцца канторай паштовымі пасылкамі наложным плацяжом у любых колькасцях ва ўсе пункты СССР па першаму патрабаванню

1. АЭРОН (таблеткі супроць галавакружэння і ташнаты ў час морской і паветранай язды)
2. АСТМОЛІЗІН.
3. ГІДРАСЦІНІН (у таблетках)
4. ВЕРОНАЛ.
5. ІОДОГНОСТ.
6. ЛІЗАТЫ-КАРДЗО.
7. ЛІЗАТЫ-міо. (У кроплях і ампулах)
8. ЛІЗАТЫ-цеста (У кроплях і ампулах)
9. ЛІЗАТЫ-оварыо (У кроплях і ампулах)
10. Лактан.
11. МАМІН.
12. ОКСІВІРЫДОЛ (вен. прафілакт. сродак)
13. ПІТУІТРЫН.
14. ПЕПТОН у ампулах.
15. ПАСТА ПЛАНТАГІНА.
16. САЙОДЫН (таблеты і парашок)
17. СПЕРМІН (таблеты, ампулы і кроплі).
18. СПЕРМОЛІНЕОЛ.
19. СТЫПТЫЦЫН (таблеты).
20. СЕРГАЗІН.
21. ТЫРЭОДЫН.
22. ХЛОРЫСТЫ КАЛЬЦЫЙ (у ампулах).
23. ФІЦІН (таблеты і парашок).
24. ФОЛІКУЛЕН.
25. САНТАНІН (таблеты і парашок).

Для зубаўрачавання.

26. АНТЫФАРМІН.
27. ДЭНЦІН.
28. ГУТАПЕРЧА.
29. СТЭНС.
30. ТРЫКРЭЗОЛ-ФАРМАЛІН.

„ВОХИМФАРМ, Москва, Кривоколенный пер., 12".

Менск, друкарня «Звязды»

Выпускаючы — БУТОМАЎ, ст. карэктар — БЯРОЗАВІК, ст. метранпаж — ПЕРАКЛАДНЕЎ, ст. стэрэатыпёр — ПЕДЗІК, ст. друкар — АНУЧЫН. Тыраж 102000. Уп. Галоўліта [illegible] К—1003.